VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 117 (409) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, ŠEŠTADIENIS, 1938 M., GEGUŽĖS-MAY 21 D. KAINA 3 CENTAI

NATIONAL AIR MAIL WEEK MAY 15-21, 1938

New York Public Library 470 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 23 1938

LIETUVOS ARKIV. SKVIRECKAS BUS PAKELTAS Į KARDINOLUS

Kalbama, kad tai bus padaryta šiemet, švenčiant Lietuvos krikšto 550 metų sukaktį

VILNIUS. — Iki šiol Baltijos valstybėse nėra nė vieno kardinolo. Paskutiniu laiku buvo skleidžiamos žinios, kad Popiežius ketinąs pakelti į kardinolus vieną Latvijos vyskupą. Kadangi Latvijoje daugiau yra protestonų, negu katalikų, tai tokios žinios atrodė neįtikėtinos. Daugumui atrodė, kad jeigu Popiežius Baltijos valstybėse norįs pakelti į kardinolus nors vieną vyskupą, tai greičiau galėtų tai padaryti Lietuvoje, kurios gyventojų daugumą sudaro katalikai.

Pagaliau šiomis dienomis lenkų laikraščiuose buvo įdėta žinia, kad į kardinolus būsiąs pakeltas Kauno arkivyskupas-metropolitas Juozapas Skvireckas. Tai esą įvyksią šiemet, minint Lietuvos krikšto 550 metų sukaktuves.

Arkivyskupas - meropolitas Juozapas Skvireckas visą laiką yra buvęs vienas iš žymiausių ir rimčiausių Lietuvos dvasininkų. Kaip žinia, jis pirmas yra išvertęs į lietuvių kalbą visą Šventąjį Raštą.

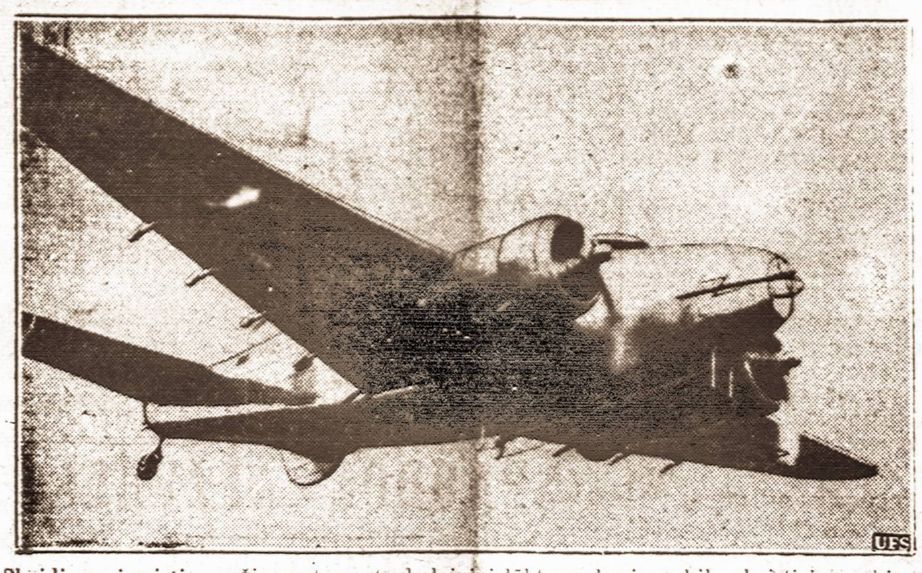

Skridimas į mirtį. — Čia matome tą keleivinį lėktuvą, kuris pakilo skristi ir paskiau sudužo kalnuose ties Saugus, Cal. ir sudegė. Drauge su lėktuvu žuvo 9 asmenys. Šis $80,000 vertės lėktuvas skrido į Las Vegas. Nev., kur jį turėjo perimti keleivių susisiekimo bendrovė.

ANGLIJA STENGIASI IŠLAIKYTI PUSIAUSVYRĄ EUROPOJE

Anglai nori sutaikinti italus su prancūzais

LONDONAS. — Anglija stengiasi pastoti kelią naujai krizei. Anglų pasiuntiniui Romoje įsakyta tarpininkauti, kad vėl būtų atnaujintos derybos tarp Italijos ir Prancūzijos.

Kai kurie diplomatai mano, jog Mussolinio kalba Genujoj buvo gudrus manevras su tikslu įtikinti Londoną, kad gen. Franko laimėjimas reikalingas Europos pusiausvyrai. Dėl to ir Anglijos užsienių reikalų ministras Halifaksas, gindamas Anglijos užsienių politiką, nurodė reikalą susiartinti su Vokietija.

Nesikišimo komiteto pirmininkas Plymouth'as pasiūlė Prancūzijai neleist ginklų vežti Ispanijai, kai tik "savanoriai' bus tikrai atšaukti.

Kiti šaltiniai skelbia, kad Prancūzijos vyriausybė nusprendė neleist ginklų ir net kitų kraštų (Sovietų Sąjungos) ginklų pervežti per Prancūziją į Ispaniją.

Japonų kariuomenės artilerija mažai gauna pasislėpti.

PRANCŪZIJA PASIRENGUS KARUI JEI BUS REIKALAS

Tai Prancūzijos vyriausybės atsakymas į Italijos reikalavimus

PARYŽIUS, geg. 20 d. — Prancūzijos premjeras Daladier'as pareiškė, kad esant reikalui Prancūzija galės kariauti.

Spaudos atstovams jis nurodė, kad prancūzai yra pasiryžę parodyti savo vienybę ir jėgą. Prancūzija siekia taikos, o jos jėga suteikia garantiją taikai.

Daladier'o kalba nustebino visus Europos diplomatus, kurie mano, kad tokia prancūzų premjero kalba yra atsakymas į Mussolinio kalbą, pasakytą Genujoj, ir į tas kliūtis, kurias italai stato savo derybose su Prancūzija.

Prancūzų vyriausybės galva dar pridūrė, kad prancūzai stengiasi susitarti su visais ir visur, bet iš savo pusės jie reikalauja aiškumo, tikrumo ir atitinkamų veiksmų. Nepaisant jokių aplinkybių, Prancūzija įstengs apginti savo valstybę ir savo kolonijas.

Prancūzų valdžia ėmė griežtai kovotoi ir su gandų skleidėjais. Jau suimti 9 biržos mekleriai, kurie leido gandus apie artėjančią tarptautinę krizę, o dėl to ėmė smukti vyriausybės obligacijos. Valdžia grasina panaudoti griežčiausias priemones.

Neatsižvelgdamas į Prancūzijos premjero grasinimus, Mussolinis sutraukė 30,000 savo kariuomenės Lybijoje (Afrikoje) ties Tunisu. Dvi divizijos atkeltos į Tuniso pasienį net paskubom. Tai italų atsakymas į prancūzų grasinimus.

ITALAI NORI PERSKIRTI PARYŽIŲ IR MASKVĄ

Kad to neįvyktų, Sovietai grasina susiartinti su Vokietija

PARYŽIUS, geg. 20 d. — Diplomatų sluoksniuose kalbama, jog tarp Prancūzijos ir Italijos pasireiškia nesutarimas ypač trijuose klausimuose: Prancūzijos sąjunga su Sovietų Sąjunga, pagalba Ispanijai ir Tunisas.

Mussolinis tvirtina, kad draugiški santykiai tarp Italijos ir Prancūzijos bus galima sudaryti tik tuo atveju, kai prancūzai nutrauks savo karišką sutartį su sovietais.

Italijos diktatorius be to dar reikalauja, kad prancūzai neleistų sovietų ginklų vežti per savo sieną Ispanijos vyriausybininkams ir kad jie atiduotų italams dalį savo mandato Tunise.

Apie tokius Mussolinio reikalavimus sužinojo sovietų diplomatai. Sovietų Sąjungos atstovas Prancūzijoje Suricas tuojau susižinojo su Litvinovu, kuris dabar yra Paryžiuje drauge su sovietų atstovu Anglijoje Maiskiu. Suricas pareiškė Prancūzijos užsienių reikalų ministrui Bonnet'ui, kad, prancūzams nutraukus sutartį su Rusija, pastaroji nustos kištis į Europos reikalus ir dėl to pasunkės Prancūzijos būklė.

Jei tas įvyktų, tai Sovietų Sąjunga greičiausiai susiartins su Vokietija pradžioje ekonominiuose, o paskiau gal ir politiniuose reikaluose. Kalbama, kad tuo atveju sovietai galėtų pirkti Vokietijoje ginklų, mašinų ir kitų gaminių ir atlyginti už tai žemės ūkio gaminiais, nafta ir kt.

Matyti, tie sovietų grasinimai paveikė Prancūzijos vyriausybę, kuri drąsiau pasisakė apie savo saugumą.

LENKAI TIESIA KELIUS Į LIETUVĄ

VILNIUS. — Jau buvo rašyta, kad Darbo Fondas Varšuvoje esąs paskyręs Vilniaus vaivadijai dar 2,500,000 auksinų investicinims darbams organizuoti. Vietos lenkų spauda praneša kiek, kuriams tikslui iš šios sumos yra skiriama lėšų. Nemaža jų yra paskirta atskiroms apskritims, kur taisomi ir tiesiami nauji keliai.

Tarp kitko, 800,000 auksinų paskirta Vilniaus vaivadijos įstaigos nuožiūrai. Ši suma yra numatyta trims keliams į Lietuvą pataisyti, būtent: Vilnius — Zaviasai, Vilnius — Maišogala ir iš Varėnos stoties į Varėnos miestelį.

Be to, spaudoje pasirodė žinių, kad ir Baltstogės vaivadijoje tarp kitų investicinių darbų yra numatytas plento Gardinas — Druskininkai užbaigimas.

PRADĖS EITI TRAUKINIAI TARP LIETUVOS IR LENKIJOS

VILNIUS. — Slowo praneša, kad ryšium su vedamomis Varšuvoje derybomis dėl tiesioginio susisiekimo geležinkeliu, Vilniaus geležinkelių direkcijoje esą manoma, kad į Kauną iš Vilniaus kasdien eisią trys traukiniai.

Pirmas traukinys eitų rytą; šis traukinys būtų pritaikytas prie Varšuvos traukinio, kuris ateina į Vilnių 7 val. 45 min., ir prie traukinio, kuris 8 val. 13 min. išeina iš Vilniaus į Varšuvą.

Antras traukinys eitų popietinėmis valandomis ir būtų pritaikytas prie Varšuvos traukinio, kuris ateina į Vilniu 16 val. 8 min. ir, pagaliau, trečias traukinys eitu naktį apie 2 val. 30 minučių.

Vyskupu delegacija balandžio 22 dieną lankėsi pas ministrą pirmininką Vl. Mironą.

KALINIAI NUŽUDĖ NACIŲ SARGYBINĮ

BERLIN, geg. 18 d. — Thuringiano giriose, kur yra vokiečių koncentracijos stovykla, laikoma keletas šimtų politinių kalinių, kurie dieną ir naktį stropiai nacių saugojami. Dabar paaiškėjo, kad geg. 13 dienos naktį grupė kalinių užpuolė girioje sargybinį ir jį nužudė. Nužudytas sargybinis buvo Albertas Kallweit (Kalvaitis) kilęs iš Rytprūsių.

SUKILĖLIAI EINA Į VALENCIA

HENDAYE, Prancūzija, geg. 19 d. — Trys sukilėlių kariuomenės korpusai pagreitino savo žygiavimą Valencijos linkui. Minėti trys kariuomenės korpusai baigia prieiti ir supa strateginį miestą Mora De Rubielos, kuris yra 48 mylių nuo buvusios vyriausybės sostinės Valencijos ir yra ant Sagunto Albacacer kryžkelės į Rytus nuo Teruel. Į Rytus nuo Mora De Rubielos prasideda lygumos ir platus geras kelias į Sagunto ir Valenciją. Visu keliu iki Viduržemio jūrų ir Valencijos gamtinių tvirtumų nėra ir militaristai mano, kad Rabielos yra raktas į Valenciją. Rubielos yra paskutinė strateginė tvirtovė valdžios kariuomenei.

Sukilėliai iš trijų pusių tą tvirtovę supa ir smarkiai artinasi. Vyriausybininkai daro desperatyves pastangas tą tvirtumą atlaikyti, matomai permatydami kritikingą padėtį. Katalonijos fronte, kaip ir Madrido, tuo tarpu ramu.

Ekspertas. — Naujasis Belgijos finansų ministras Maksas L. Gerard'as, finansų ekspertas, kuris yra ekonomijos šalininkas ir prisiėmė atsakomybę už Belgijos ekonominės krizės pašalinimą.

RADO DINGUSĮ LĖKTUVĄ

SAUGUS, Cal., geg. 19 d. — Vakar Sierras Pelonas kalnuose, Kalifornijoje vietiniai ūkininkai rado nukritusį Lockheed Electra keleivinį lėktuvą, kuris užvakar skrido iš Burbank Cal. į Las Vegas. Lėktuvas matyti atsimušė į kalną ir nukritęs užsidegė. Visi lėktuve buvę devyni žmonės taip pat sudegė.

Lėktuvas buvo vienas iš moderniškiausių ir visai neseniai pastatytų. Jis galėjo skristi apie 250 mylių per valandą greičiu ir buvo laikomas greičiausiu keleiviniu lėktuvu Amerikoje.

Nelaimė įvyko miglos metu. Priežastis nenustatyta.

JAPONAI UŽĖMĖ SUCHOW

ŠANCHAJUS, geg. 20 d. — Suchow miesto gatvėse eina atkaklios kautynės ir didesnė miesto dalis paversta griuvėsiais. Miestas liepsnoja.

Kinų kareiviai pasidoda tūkstančiais. Kitatačių spauda bijo, kad daugumas belaisvių gali būti sušaudyta, nes japonų karo vadovybė įsakė "neimti belaisvių, kad karas būtų greičiau baigtas:".

Japonų bombovežiai užėmė svarbiausią aerodromą Suchow mieste. Jų lėktuvai mėtė bombas į Chualchow ir Kantoną.

Amoe sporgus bombai, kuri sudraskė 7 japonus, sušaudyta 100 kinų, kurie buvo netoli tos vietos.

Ruošiama išleisti knyga, kuri Berlyno amatų parodos lankytojus supažindins su Lietuva

KAUNAS. — Ryšium su Berlyne įvykusia pirmąja tarptautine amatų paroda, kurioje bus įrengtas ir Lietuvos skyrius, ruošiama išleisti knyga, kurioje bus pateikta žinių apie Lietuvos istoriją, geografiją, apie liaudies ir grynąjį meną. Be to, knygoje bus pavaizduota gražioji Lietuvos gamta. Kadangi šis leidinys specialiai ruošiamas su įvykstančia Berlyno paroda, turinčia tikslą parodyti įvairių šalių amatininkų laimėjimus, tai jame nemaža bus pateikta medžiagos apie Lietuvos įvairių sričių amatus. Leidinys bus gausiai iliustruotas.

WPA PIRKINIAI SIEKIA ARTI DU BILIJONŲ

WASHINGTON, D. C. — Viešųjų Darbų Administracija (WPA), kaip statistikos Biuro pranešimas rodo, nuo 1933 metų yra pirkusi įvairių prekių iš privačios pramonės arti dviejų bilijonų dolerių vertės.

Naciai pakeitė austrų moksleivių sveikinimus mokytojams

VIENA, geg. 19 d. — Vokietijos naciai uždraudė Austrijos moksleiviams sveikinti savo mokytojus tradiciniu "bučiuoju jūsų ranką". Jie sako, kad toks sveikinimas iš mažens pratina žmones perdaug nusižeminti ir neatatinka arijonų paročiams.

LENKŲ KARIUOMENĖ ČEKŲ PASIENY

LONDONAS geg. 20 d. — Iš Varšuvos praneša, kad ties Tiešeniu prie Čekoslovakijos sienos lenkai sutraukė daug kariuomenės.

Iš Prahos praneša, kad ryšyje su laukiamais rinkimais gegužės 20 d. keturiuose miestuose įvyko susirėmimų tarp čekų ir vokiečių.

Trebnicoje policija vartojo net ginklus, o Tiešene sužeista 20 žmonių.

Belgų žurnalistas apie Lietuvos pramonę

BRUXXELĖ. — Belgų Studijų ir Ekspansijos Draugijos leidžiamas organas "Bulletin Periodique" (išeina kas antras mėnuo) savo paskutiniame numeryje paskelbė gan platų ir išsamų V. D. Universiteto Teisių Fak. lektoriaus Prano Padalskio straipsnį apie Lietuvos pramonės plėtojimąsi ir dabartinę jos padėtį.

Lietuvoje dabar yra 1,602 dvarai, kurie turi daugiau 100 hektarų žemės. Iš viso Lietuvoje yra 287,380 ūkių su 4,318,514 hektarais žemės. Dvarų žemės sudaro tiktai apie 6 procentus.

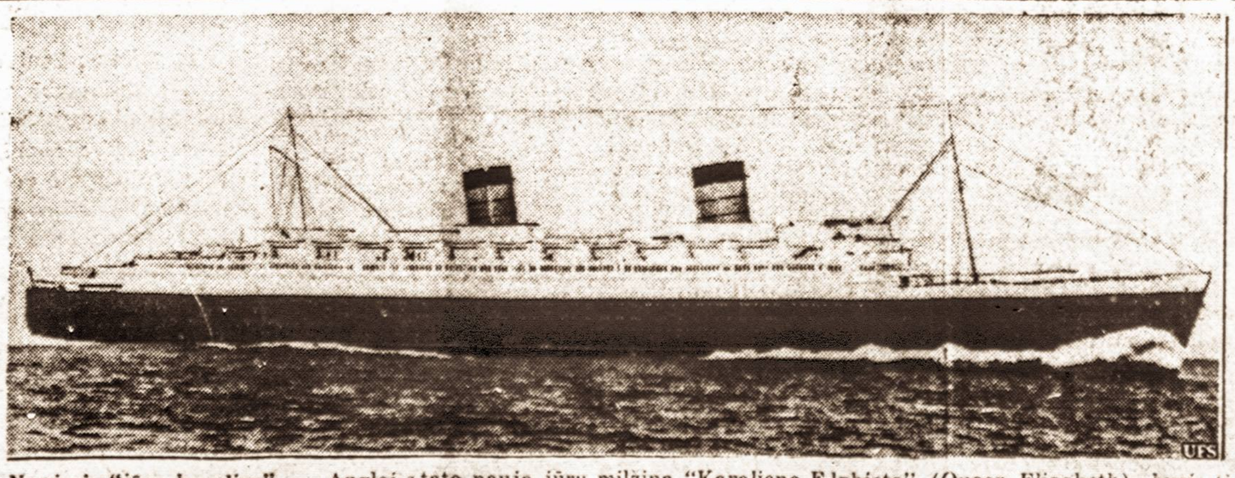

Naujasis "jūrų karalius". — Anglai stato naują jūrų milžiną "Karalienę Elzbietą" (Queen Elizabeth), kuris tikimasi leisti į vandenį šių metų rugsėjo mėnesio pabaigoje. Šis laivas turės 85,000 tonų talpumo, 1,032 pėdų ilgio ir 118 pėdų pločio. Jį stato Cunar d Line. Tarp New Yorko ir Anglijos šis laivas pradės su keleiviais plaukioti 1940 metais.

ORAS

Numatoma: Kiek šilčiau.

Saulė teka 5:34, leidžiasi 8:11. Dienos ilgis 14 val. 39 min.

KĄ VEIKIA LIETUVOS KARIUOMENĖ

Iš Ginklų Fondo nupirkta jau 10,000 šautuvų

Kariuomenės vadas ir einąs krašto apsaugos ministro pareigas brig. gen. Raštikis spaudos atstovus painformavo apie kariuomenės gyvenimą, jos naujus darbus, Ginklų Fondą ir kt. su kariuomenės gyvenimu susijusius klausimus.

GINKLŲ FONDAS

Svarbiausias kariuomenės vadovybės rūpestis, kad kariuomenė būtų prisirengusi kiekvienam rimtam momentui, kad ji būtų apmokyta ir pirmiausia apginkluota. Kariuomenę ginkluojant į talką atėjo visuomenė. Buvo įsteigtas Ginklų Fondas. **Iki 1938 m. sausio 1 d. Ginklų Fonde buvo iš laisvų aukų gauta 1,642,566 lt. su centais.** Iš tos sumos Valstybės gynimo tarybos nutarimu 1937 m. už 1,250,000 lt. nupirkta 10,000 šautuvų. fonde dar liko 392,566 lt. Šiais metais iki gegužės 1 d. fonde gauta 418,171 lt. naujų aukų. Su praėjusių metų likučiu fonde dabar yra iš viso 810,738 lt. su ct. Iš viso **iki 1938 m. gegužės 1 d. visuomenė Ginklų Fondui suaukojo 2,060,738 lt. su ct.** pinigais ir brangenybėmis, kurios buvo paverstos pinigais. Be to, kariuomenė ir šaulių s-ga gavo nemaža dovanų daiktais: šautuvų, kulkosvaidžių, lengvų automobilių ir kt. Be to, iš ūkininkų aukų gautų drabužių, javų ir t.t. Viso tokių aukų gauta už 120,189 lt. Malonu, kad G. F. aukų gavo ir iš užsienio lietuvių. Šiais metais **iki 1938 m. geg. 1 d. iš Jungt. Amerikos Valstybių lietuvių gauta 5,616 lt.** iš kitų šalių lietuvių — 3,974 lt. Gauta dar pasižadėjimų aukoti iš Lietuvos ir užsienio lietuvių.

Ginklų Fondo pinigai naudojami vien tik ginklams pirkti. Yra sudarytas G. F. statutas ir pagal tą statutą fondas veikia. Jokioms organizacijoms šelpti, kaip kai kas galėjo iš gandų išgirsti, jis nenaudojamas. Ginklų Fondui aukoja ir mažumos, ypač žydai. Kariuomenės vadovybė nieko prieš neturi, jei kas aukoja vardinius, net su įrašais ginklus. Toks vardinis ginklas su aukotojo pavarde moraliai net gali daugiau paveikti kareivį, į kurio rankas jis pateks. Gražiai veikia Ginkl. Krašto Pajėgoms Remti Sąjunga.

Po kovo įvykių iškilo Kultūros Fondo steigimo klausimas. Kariuomenės vado nuomone abu fondai yra lygiagrečiai ir abu reikalingi.

Kultūra ir realus ginklas yra abudu lygiai svarbūs. Nenorėčiau nei vienam nei kitam atiduoti pirmenybės.

KARIUOMENĖS MOKYMAS

Artėja vasara — kariams tai pats darbymetis. Nuo geg. 15 d .poligone pradedami nuolatiniai karo pratimai — šaudymai, manevravimai ir tt. Vasarą ir rudenį bus pašaukti atsarginiai: kareiviai 3 sav., puskarininkiai — 4 sav. pakartoti. O rudenį bus dideli karo manevrai.

Generolas S. Raštikis, Lietuvos kariuomenės vadas, einąs krašto apsaugos ministro pareigas.

Kar. štabe neseniai atlikti karo žaidimai, kuriuose dalyvavo aukštesnieji dalių vadai. Gražiai veikia ir daug dirba gen. štabo kursai. 1939 bus nauja kursų laida. Dabar renkami ir rengiami kandidatai į naują laidą. Gegužės 12 d. karo mokykla išleido naują jaun. leitenantų laidą. Ši bus didesnė laida — daugiau negu 100 naujų karininkų. Aspirantų tarnyba dabar pailginta iki 15 mėn. Jie bus imami liepos mėn. ir tarnaus iki kitų metų rugsėjo mėn. Tuo būdu nesusitrukdys jiems mokslas.

Kareiviams ir puskarininkiams surengta daug kursų. Daugiau dėmesio kreipiama į fizinį lavinimą. Ir karininkams įsakyta atlikti privalomus pratimus. Šiais metais rengiama didelė kariuomenės ir šaulių sąjungos sporto šventė, kurios jau seniai nebuvo. Kariuomenės komandos dalyvaus ir Tautinėj olimpijadoj. Griežtai kovojama su bet kokiu moraliniu palaidumu.

KARINĖ SPAUDA

Žymiai padidėjo karinės spaudos tiražas, kai kurių leidinių net dvigubai. Savo spaudoj prádėjo bendradarbiauti labai daug karininkų, puskarininkių ir kareivių. Vėliau bus paskelbtas karinėmis temomis literatūrinis konkursas su piniginėm premijom.

Labai susirūpinta karo istorija. Tai sunkus ir didelis darbas. Jis dirbamas dviejose vietose: Sp. ir šv. skyriuje ir Karo muziejuje. Į tą darbą įtraukti buvę dalių vadai, atkviečiami iš provincijos atsargos karininkai ir kt.

KARO PRAMONĖ

Iki šiol statėm savus lėktuvus. Žinoma, buvo mažų ir kitų dirbtuvių.

Buvo susirūpinta sukurti savą karo pramonę ir šis tas jau padaryta. Tai daryti vertė du dalykai: 1) neišleisti į užsienį savo pinigų, duoti saviškiams darbo ir 2) ne tiek priklausyti nuo užsienio. Tuo keliu eisime ir toliau.

JŪROS REIKALAI

Dabar turime tik vieną mokomąjį karo laivą. Krantų apsauga tenka rūpintis. Šioje srityje yra konkretūs sumanymai ir planas. Šis tas jau daroma. Šiemet dar labiau teks šį reikalą suintensyvinti.

KARINIS PARENGIMAS MOKYKLOSE

Vidurinėse mokyklose, ypač aukštesnėse klasėse karinis parengimas vyksta gana sėkmingai. Šiemet jis pradėtas u-te, kol kas tik humanitariniame fakultete. Bet jis bus įvestas ir kituose u-to fakultetuose ir kitose Lietuvos aukšt. mokyklose. Jo programa bus pritaikyta prie mokyklų ar f-tų programos ir studentų neapsunkins. Vasarą Kaune numatoma surengti kar. paruošimo kursus mokytojams. Šiemet jie išleis dvi laidas: birželio ir liepos mėn.

ŠAULIŲ SĄJUNGA

Gražiai veikia. Ji šiemet dar bus daugiau apginkluota.

TRANSPORTO REIKALAI

Gerai, kad mūsų krašte pradėjo plėstis automobilizmas, ypač, kad atsiranda daugiau sunkvežimių. Kilo reikalas suvienodinti jų sistemą, kad būtų parankesnis jų remontas ir t.t. Kelių tvarkyme ir naujų statyboj susisiekimo ir vidaus reikalų ministerijos atsižvelgia į kr. apsaugos ministerijos pageidavimus.

Apskritai, krašto gynimas turi būti viso krašto bendras reikalas. Į jį turi atsižvelgti finansų ,susisiekimo politikos ir pagaliau vidaus politika.

KARO STOVIS

Naujojoj konstitucijoj nieko apie jį neminima. Dabar Valstybės taryboj skubiai rengiamas įstatymo projektas karo stovį pakeisti. Čia daugiau esąs vidaus politikos dalykas.

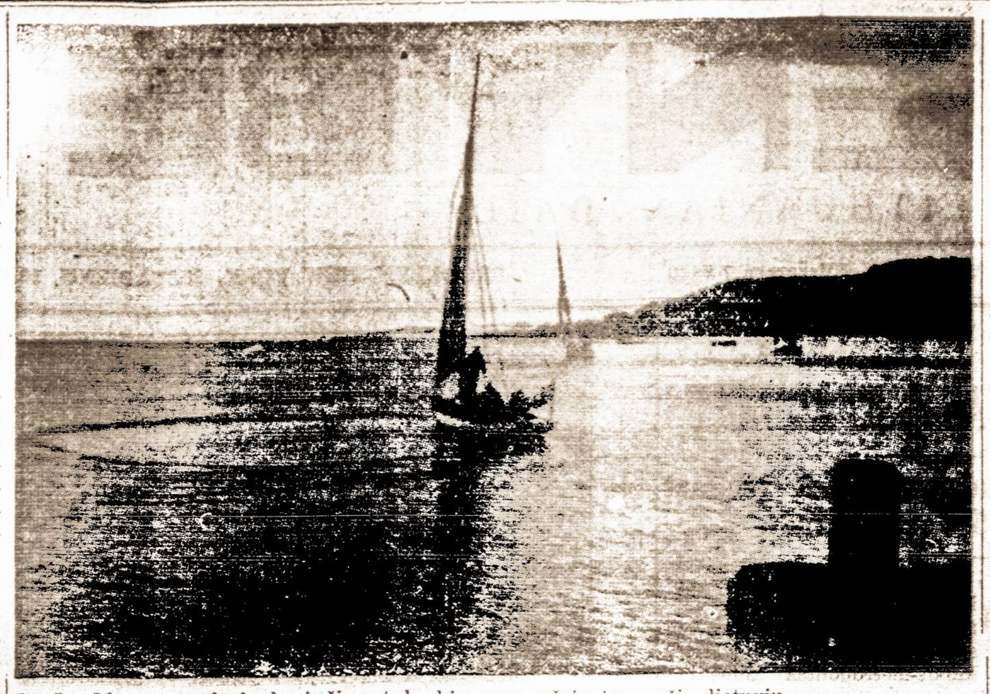

Gražus Lietuvos pajūris, kuris šiemet laukia savo užsienio svečių lietuvių.

SPAUDOS APŽVALGA

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

DĖL PASAULINĖS PARODOS NEW YORKE

Katalikų laikraščiai AMERIKA ir GARSAS pila šalto vandens Lietuvos vyriausybės nutarimui kurti Lietuvos skyrių pasaulinėje parodoje New Yorke kitais metais. Sako, tie trys milijonai litų, kurie parodai išeis, galima ir kitais reikalais suvartoti.

Kas tiesa, tai ne melas, — mūsų protėvių priežodis sako. Tačiau yra toks dalykas kaip **tautinė garbė ir prestižas.** Kaip jaustųsi tie tūkstančiai Amerikos lietuvių, kurie, be abejojimo, pasaulinę parodą lankys ,nematydami ten Lietuvos skyriaus? Ar nepamanytų, kad jų tauta tiek "cheap", kad negali kitų tautų draugėje parodyti, kas ji yra ir ko atsiekė?

Mes, Amerikos lietuviai, ne vieną tūkstantį dolerių esame išleidę tokiems dalykams, kaip "Hero Land" bazarui, "America's Making" parodai ir kitoms, vis su tikslu pasirodyti Amerikos visuomenei, save paskelbti, parodyti kad ir mes ne iš pupų išspirti Pilypai. Po karo mūsų vadai yra išleidę šimtą tūkstančių dolerių, norėdami, kad Byerso biuras supažindintų Amerikos visuomenę su lietuviais ir jų siekimais. Tie pinigai nenuėjo niekais.

Nenueis niekais ir šie trys milijonai litų. Tai bus tinkamas nuošimtis Amerikos lietuviams už tuos milijonus dolerių aukų ir pašalpų giminėms, kurių tikslas buvo sustiprinti nepriklausomą Lietuvos valstybę ir jos gyventojų kultūrinę-ekonominę gerovę. New Yorką daugeliui Amerikos lietuvių bus lengviau pasiekti, negu Kauną ir Lietuvą. Ir čia jie pamatys, kas jų brolių Tėvynėje kultūringo ir ekonomiško pasiektą.

YLOS MAIŠE NEPASLĖPSI

Per visą savo gyvenimą Amerikoje mūsų socialistai ir komunistai tautiškumo žymių kratėsi kaip pikto šašo ir mūsų žmonėms skiepijo tarptautiškumo "gražybes".

Tačiau mūsų pagrindiniai tautiškos ir konservatyvės liaudies įpročių **nepergalėjo.** Lietuvis vis savo Tėvynę ir kalbą mylės.

Tą pripažįsta ir zuikis-kosmopolitas L. Prūseika. VILNYJE (nr. 111) jis pagiria detroitiečio Dapšo "gerą pastabą", — kad VILNYJE visi raštai būtų suprantami, kad juose būtų mažiau nesuprantamų tarptautiškų žodžių ir taip supintų sakinių, kad jų beveik negalima suprasti. Žodžiu, kad VILNIES redaktoriai mestų tarptautinį bezdžioniavimą ir pramoktų lietuviškas mintis lietuviškai reikšti.

Panašų vajų, kaip žinoma, mūsų liaudis laimėjo ir Lietuvoje prieš tuos žurnalistus, kurie buvo pamėgę visokias "kon sekvencijas" ir kitokias "bigencijas" savo raštuose kaišioti. Paprasta lietuviška kalba ir lietuvio patrijotiškai širdžiai artimos mintys tai gražiausia bet kurio laikraščio pažiba!

Kiek priimta ir išsiųsta telegramų Lietuvoje

KAUNAS. — Per 1937 metus visose Lietuvos pašto įstaigose paduotos 85,366 telegramos, kuriose iš viso buvo 1,283,801 žodžių. Į užsienį išsiųstų telegramų skaičius 77,677, telegramų žodžių — 1,007,186; iš užsienio gautos 77,639 telegramos su 1,166,239 žodžiais. Iš viso Lietuvos paštuose per 1937 metus paduotos 163,043 telegramos su 2,290,987 žodžiais.

KAS PIRMAS PRADĖJO NEŠIOTI SKĖTĮ

Skėtis Anglijoje yra būtinas "ginklas". Anglas ,išeidamas iš buto ,nors oras būtų visai gražus ir diena saulėta, retai teišeina be skėčio. Jis sako: "You never can tell!" Vadinasi — "negali pasakyti" koks bus oras!

Pirmas žmogus, nuolatos nešiadavęs skėtį Londono gatvėse buvo Mister Jonas Hanwayas (1712—1786 m.), žinomas keliaunninkas ir filantropas. Ne kartą jį pašiepdavo ir užkabindavo didmiesčio padaužos, ypač vežikai, matydami neįprastą daiktą jo rankoje.

Hanwayo atminčiai yra paminklas Westminster Abbey Londone.

AR DEIMANTAS GALI SUSKILTI?

Deimantas, arba tyras anglis, yra kiečiausias pasaulyje daiktas. Jis gali pakelti didžiausią spaudimą.

Deimantas yra taip kietas, ked akspertas deimantų piovėjas kartais dirba per ištisą mėnesį, ligi perpiauna ir apdailina vieną akmenėlį, dirbdamas po 8 valandas kasdien. Ir vis tik jei numesti deimantą ant akmens ar ant akmeninių grindų, jis gali suskilti į mažus šmotelius. Patarimas: nemėtyk deimantų ant akmens, jei jų turi!

Amerikos Senatas skolinti ir praleisti pinigus, 3 bal. dolerių sumoj įstatymą svarstyti atidėjo pirmadienius.

S. N.

VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IŠ LIETUVOS

Iš prancūzų generolo Niessel'io atsiminimų

Pasilikti tuose kraštuose, be abejonės, galėjo būti jiems nesunku, nes vietinėms valdžioms trukdant veikti, negalėjo susiorganizuoti jokios karinės tiek lietuvių, latvių, tiek ir estų jėgos, o karinės tų kraštų jėgos buvo reikalingos, nes šiek tiek susitvarkę bolševikai ėmė skverbtis į šiuos kraštus.

Bet Santarvės valstybės ir čia įsikišo, reikalaudamos, kad vokiečių vyriausybė atitrauktų savo kariuomenę iš Pabaltijo kraštų. Vokiečių kariuomenės atsitraukimui Santarvės valstybių buvo padiktuotos sąlygos. Pagal pasirašytas su Santarvės valstybėmis sutartis **vokiečių kariuomenė turėjo pasilikti tuose kraštuose tik ligi tol, kol tos valstybės susiorganizuos ir kol jos pačios to norės.**

Bet, kaip žinome ir kas dar labiau aiškėja iš gen. Niessel'io knygos, vokiečių vyriausybės ir jos kariuomenės Pabaltijo kraštuose buvo kiti tikslai — kokiu nors būdu pasilikti tuose kraštuose ir padaryti vokiečių hercogystes.

Santarvės valstybės to nenorėjo leisti, pareikalavo iš vokiečių vyriausybės atitraukti savo kariuomenę ir tam reikalui (atitraukimui) prižiūrėti paskyrė komisiją prancūzų generolo Niessel'io vadovaujama. Praėjusiais metais jis išleido prancūziškai savo to darbo Pabaltijo kraštuose atsiminimus — memuarus, kurie šiais metais išėjo išversti lietuviškai.

Perskaičius generolo Niessel'io knygą, gaunasi aiškus vaizdas, kokių priemonių tais 1919 m. vokiečiai ėmėsi Pabaltijo kraštuose, norėdami čia pasilikti: buvo organizuojamos iš vokiečių karių rusiškos kariuomenės dalys, vardu buvusių carinės Rusijos karininkų, kurie norėjo atstatyti Rusijoje carinę valdžią.

Kad geriau pateisintų tą rusišką dalių organizavimą, kurį rėmė vokiečių kariuomenė, buvo nurodyti bolševikų pavojai, kurie grėsė ne tik Pabaltijo kraštams, bet ir Vokietijai. Kai tų visų veiksmų Santarvės valstybės nežiūrėjo, vokiečių vyriausybė nurodė kitas kliūtis, dėl kurių negali sugrąžinti savo kariuomenės iš tų kraštų. Girdi, Pabaltijo kraštuose esanti vokiečių kariuomenė po Vokietijos pralaimėjimų neklauso Vokietijos vyriausybės įsakymų. Čia aiškiai matyt: buvo norėta pakišti siurprizas Pabaltijo kraštams, kaip vėliau lenkai pakišo lietuviams gen. Želigovskį kaip "sukilėlį", kuriam buvo pavesta užimti Vilnius.

Santarvės reikalavimas, kad vokiečiai išsikraustytų iš Pabaltijo

Bet Santarvės valstybės ir drauge jų skirta komisija Pabaltijo kraštuose prižiūrėti vokiečių atstraukimo, griežtai reikalavo, kad vokiečių (o taip pat ir jų organizuojamos rusų kariuomenės) dalys, kuriose daugumas irgi buvo vokiečiai kariai, paliktų Pabaltijo kraštus, drauge ir Lietuvą ir kad išeidamos, pagal pasižadėjimus Santarvės valstybėms, paliktų tuose kraštuose kiek reikalingą medžiagą, rekvizuotą krašte turtą ir tam tikrą skaičių ginklų.

Iš gen. Niesselio knygos matyti, kad generolo vadovaujamos komisijos darbas buvo neapsakomai sunkus, nes Pabaltijo kraštuose Santarvės valstybių kariuomenės nebuvo, išskyrus kelis karinius laivus Pabaltijo vandenyse. Čia komisija tegalėjo veikti tik savo tvirta valia ir moraline Santarvės valstybių galia, kuri tuo metu vokiečiams buvo jau nepalaužiama.

Vienaip ar kitaip galvojant, negalima paneigti to fakto, kad Santarvės valstybės 1919 m. suvaidino nemenką vaidmenį, įsikišdamos ir reikalaudamos iš vokiečių vyriausybės atitraukti savo kariuomenę iš Pabaltijo kraštų tuo metu, kai šios valstybės jau buvo tiek susiorganizavusios, kad galėjo savo kraštus valdyti.

Suprantamas dalykas, kad Santarvės valstybių, o taip pat ir gen. Niesselio komisijos darbas turėjo didesnio pasisekimo. Mat, Pabaltijo kraštuose gaivališkai, kad ir sunkiai kūrėsi savos karinės jėgos (kad ir atskiruose valstybių mažuose teritorijų rajonuose). Vėliau matydami, jog vokiečių kariuomenės dalys esą buvo atsisakiusios klausyti vokiečių vyriausybės ir perėjusios į buvusių carinės Rusijos karininkų vadovaujamą bermontininkų kariuomenę, nesirengia palikti Pabaltijo kraštų, tuomet estai, latviai ir lietuviai pradėjo iš visų pusių jų kariuomenę mušti.

Latviams su estais pasisekus vokiečių kariuomenės dalis sumušti ties Ryga, o lietuviams ties Radviliškiu, Santarvės valstybių gen. Niesselio vadovaujamos komisijos darbas dar palengvėjo.

Atsilikus demoralizuota vokiečių kariuomenė Lietuvoje plėšė ūkininkus, atimdami paskutinius gyvulius, vežė į Vokietiją įvairius įrankius ir kitą turtą, o kas priešinosi tiems plėšimams, buvo vietoje nužudyti. Kai lietuvių kariuomenė, norėdama užkirsti toms žudynėms ir plėšimams kelią puldama vokiečių kariuomenės dalis, turėjo vienoje ar kitoje vietoje pasisekimų, Santarvės valstybių komisija įsikišdavo ir tolesnį lietuvių kariuomenės veikimą sulaikydavo. Dėl to lietuviai negalėdavo kaip reikiant išnaudoti savo pasisekimų. Kiek lietuvių tautą, tiek ir jos kariuomenę tuo metu buvo nepatenkinta tokiu gen. Niesselio vadovaujamos komisijos elgesiu ir trukdymu Lietuvos kariuomenės pasisekimams. Suprantamas dalykas, kad Lietuvos visuomenė ir jos kariuomenė, nežinodama prancūzų gen. Niesselio vadovaujamos komisijos tikro nusistatymo, galėjo reikšti tokių nepasitenkinimų.

(Bus daugiau)

TAUTINĖMS LIET. KATALIKŲ PARAPIJOMS LAIKAS NUSIKRATYTI LENKŲ VYSKUPO HODURO GLOBA

PHILADELPHIA, Pa. — Mes, Filadelfijos ir apylinkės lietuviai, atsišaukiam į visas lietuvių tautines katalikiškas parapijas, kurios yra vyskupo Hoduko (lenko) globoje, kad tų parapijų komitetai ir šiaip visi nariai ko greičiausiai atsimestų nuo lenko vyskupo globos, jeigu nori vadintis lietuviais.

Mes girdime, kas dedasi Lietuvoje, kaip lenkai žvėriškai pasikėsino pulti mūsų Tėvynę, lenkai kėlė didžiausias demonstracijas, reikalaudami nušluoti Lietuvą nuo žemėlapio ir reikalavo ko greičiau užimti Kauną.

Dėl to viso pasaulio lietuviai subruzdo rengti masinius mitingus, protestuoti prieš Lenkiją ir ragina lietuvius nepasiduoti lenkų žvėriškumui.

Bet ką darot jūs, tautinių parapijų komitetai ir nariai, priklausantieji prie lenkų unijos? Kam jūs duodat savo bažnyčią valdyti lenkui? Koks jūsų pasiteisinimas? Jūsų parapija arba klebonai siunčia pinigišką pagalbą lenkų senelių prieglaudai šalia Skrantono. Kada lenkų vyskupas važiuoja į Lenkiją, lietuviškos nepriklausomos parapijos bei klebonai vėl aukoja vyskupui, kad nuvežtų į Lenkiją pinigų gelbėti našlaičių vaikus.

Jūs — lietuviai tautiečiai! Kur jūsų protas, kur jūsų lietuvybė? Pagalvokite ir paklausykite: išgirsite silpnus beverkiančių Lietuvoje našlaičių balsus. Tik vienam Rokiškyje arti šimto našlaičių vaikučių gyvena miškuose, neturi ko valgyti ir apsirengti, jų veidukai išblyškę, žodžiu silpni kūniškai ir dvasiškai. Argi negeriau remti savo tautos žiedus: kuris šiandie yra tik kūdikis, o rytoj jau didvyris ir Lietuvos gynėjas! Jums nesvarbų ir nebranginat to, kas yra lietuviška ir lietuvių, bet bėgate prie savo priešų ir juos tik remiate — ponus lenkus...

Pagalvokite, ko jūs sulaukiat iš lenkų? Jie norėjo Lietuvą nuo žemėlapio nubraukti! Atminkite: jie kada nors išnaikins ir jus, išbrauks jus iš jūsų lietuviškų tautinių bažnyčių. Šiandie jau, rodos, laikas suprasti lenkų klastas, mesti jų globą šalin, eiti vienytis su Filadelfijos lietuvių tautine parapija ir sekti šitos parapijos pavyzdžiu, nes mums lenkiška globa nereikalinga! Gana, gana jau leisti lenkams vadovauti lietuviams!

Jūs, lietuviai tautiečiai, nepriklausomų parapijų nariai, privalote viešai pasisakyti, kad nebebūsite ilgiau lenkų globoje. Privalote pasirinkti bei pasiskirti sau kitą vyskupą, kuris būtų ne lenkas ir ne iš lenku tautos!

Filadefijoes tautinės lietuvių katalikų parapijos valdyba: **John Pecukas, Albert Petrich, John Laurinaitis**

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA
Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
J. Tysliava — Redaktorius.

AUKOS Į LIETUVĄ BUS NETRUKUS IŠSIŲSTOS

PHILADELPHIA, Pa. — Gegužės 15 d. Lietuvių Muzikalio Namo Salėje Lietuvių Verslininkų Sąjungos viešo susirinkimo proga, dalis laikinojo Lietuvai gelbėjimo komiteto narių susirinko salės raštinėje vipusiškai apsvarstyti visuomenės aukas.

Apsvarsčius nutarta artimiausiu laiku, gegužės 25 d. sušaukti viso komiteto susirinkimą ir aukas $327. 25 išsiųsti į Lietuvą tam tikslui, kuriam masiniame susirinkime jos buvo sudėtos. Aukos buvo sulaikytos tik laikinai ir be jokio blogo tikslo, tiktai dėl tam tikrų neaiškumų.

ir laikraščių korespondentai, prašomi turėti nors truputį kantrybės. Kai tik pinigai bus išsiųsti į Lietuvą, tuojau bus

Todėl gerbiamieji aukotojai pranešta per VIENYBĘ visuomenės žiniai kur ir kam aukos nusiųstos.

Labai nemalonu, kad taip įvyko, ir žmonės dėl to turi ginčytis.

Spaudos komisija:
A. Tvaranavičius
J. Ivanauskas

SLA GRIOVĖJAI SKVERBIASI Į SLA SEIMO DELEGATUS

CLEVELAND, Ohio. — Bevartydamas NAUJIENAS, pastebėjau korespondencijoje iš Clevelando, kad SLA 136 kuopos delegatu yra išrinktas ir Jurgis Žebrys.

Kiek atsimenu, 1930 metais tas pats Žebrys (tuomet vadinosi Žebrauskas) irgi buvo 136 kuopos delegatu SLA seime Chicagoje, kur išėjo iš seimo ir dalyvavo "darbininkiško" susivienijimo steigime. Sugrįžęs iš Chicagos seimo, minėtas Žebrys-Žebrauskas SLA 136 kuopos susirinkime (tuomet jis buvo kuopos pirmininku) klausinėjo ir kurstė narius pamesti SLA ir dėtis prie naujai sutverto "darbinikiško" susivienijimo. Kiek man dalykai žinomi, tai rodos, kad tuomet ir sumokėtų SLA 136 kuopai narių mokesčių nuėjo ir tą "darbinikišką" susivienijimą.

Žebrys-Žebrauskas tuomet pametęs SLA ir net narius prikalbinėdamas pamesti, po poros metų kažkokios paslaptingos jėgos traukiamas, grįžta atgal į SLA ,sutrumpinęs savo pavardę ir štai dabar "reikalui esant" apsiima atstovauti SLA 136 kuopą Skrantone būsimame seime.

Man kyla klausimas: ar gali būti SLA seimo delegatu buvęs to paties SLA griovėjas? Ir ar gali SLA nariai pasitikėti panašiais delegatais?

Kas žino, gal ir daugiau panašių "delegatų" atsiras ir kitose SLA kuopose? Pavartykite komunistų spaudą ir stebėkitės, kaip jie rūpinasi SLA reikalais ir kaip džiaugiasi, kuomet "pažangieji", panašūs į 136 kuopos J. Žebrį, išrenkami delegatais.

SLA nariai, apsižiūrėkite kol dar nevėlu, nes aš esu tikras, kad panašių "geradarių" atsiras ir kitose kuopose.

T-nis

KAS BUVO 25 PULKININKŲ TĖVAS

Prancūzijos Jacques de Thiers (1630—1747 m.), iš Puy — de — Dome, Prancūzijoje, turėjo 25 sūnus ir 1 dukterį. Visi jo sūnūs buvo prancūzų armijoje ir visi buvo puykininkai. 1690 metais kautynėse ties Fleuris, Belgijoje, kiekvienas de Thierso sūnų vedė savo pulką kovoje už Prancūzijos karalių.

Stiprus tų pulkininkų tėvas susilaukė 117 metų amžiaus.

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

EVERGREEN 7-2306

IMPORTUOTOS IŠ LIETUVOS

TREJOS DEVYNERIOS

"GERMAPO"

VAISTAS VIDURIAMS SUSTIPRINTI IR APETITUI PADIDINTI

Pakelio kaina 40 centų. Reikalaukite šiuo adresu:

VIENLIET, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

NAUJOS LIETUVOJE IŠLEISTOS KNYGOS

- VIENYBĖS KNYGYNE galima gauti visos Lietuvoje išleistos ir naujų rašytojų parašytos bei į lietuvių kalbą išverstos KNYGOS.
- VIENYBĖS KNYGYNAS tarpininkauja norintiems prenumeruoti Lietuvoje leidžiamus laikraščius ir žurnalus.
- VIENYBĖS KNYGYNE yra daug įvairaus turinio pirmiau spausdintų Amerikoje ir Lietuvoje knygų, kurios parduodamos pusiau nupiginta kaina.
- Knygų katalogai ir kitos informacijos siunčiama pareikalavusiems. Adresuokite:

LITHUANIAN PRESS CORPORATION
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

GARSINKITĖS VIENYBĖJE

AMERIKOS LIETUVIŲ SKAUTAI KVIEČIAMI Į LIETUVĄ

Lietuvoje, kaip ir Amerikoje, yra skautų (boy scouts) ir skaučių (girl guodes) organizacijos. Lietuvos skautų organizacija įsikūrė Vilniuje 1918 laprk. 1 d., taigi šiemet mini savo įkurtuvių 20 metų jubiliejų.

Lietuvos nepriklausomybės atgimimo ir skautų įsikūrimo 20 metų sukaktims paminėti Lietuvos skautai ir skautės ruošia dideles jubiliejines tautines stovyklas (National Jubilee Camp). Abi stovyklos įvyks prie Kauno, ant Nemuno upės krantų, labai gražiuose pušynuose. Skautai stovyklaus Aukštosios Panemunės kurorto pušyne nuo liepos 8 iki 18 dienos.

Stovykloje įvyks daug įdomių skautiškų ir sportiškų varžybų (competitions), sporto šventė, vandens sporto šventė, vaikų karnavalas ir kt. Vakarais įvyks didžiuliai laužai (camp fires). Lietuvos skautai yra išgarsėję užsieniuose kaip dideli stovyklų puošimo mėgėjai. Čia bus labai puiki proga pamatyti, kaip stovyklauja Lietuvos skautai savo tėvynėje.

Užsienių skautams bus suruoštos trys ekskursijos: 1) į Kauną, 2) į Pažaislio vienuolyną ir skaučių stovyklą ir 3) į Lietuvos pajūrį — aukščiausias Europos smėlio kopas (sand dunes), briedžių rezervatus, Lietuvos uostą Klaipėdą ir gražiausius pajūrio kurortus. Paskutinioji ekskursija įvyks stovyklai pasibaigus nuo liepos mėn. 18 iki 20 d. Bus plaukiama Nemunu garlaiviu, o grįžtama traukiniu.

Lietuvos skautai nuoširdžiai kviečia atvykti į savo stovyklą visus amerikiečius lietuvius skautus, visvien ar jie priklauso lietuvių ar amerikiečių draugovėms. Tenesivaržo vykti ir tie, kurie silpnai bemoka lietuviškai arba ir visai nemoka. Lietuviškai nemokantiems padėti bus paskirti "brolėnai" ("cousins") — lietuviai skautai, kurie moka angliškai.

Amerikos lietuviams skautams pragyvenimas stovyklojе, o taip pat dalyvavimas minėtose ekskursijose, nieko nekaštuos — jie bus Lietuvos skautų svečiai. Taip pat nemokamai gaus Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone arba konsulatuose New Yorke ir Chicagoje vizą įvažiuoti į Lietuvą. Norint gauti nemokamą vizą reikės patiekti pažymėjimą, jog vykstą į stovyklą. Tokį pažymėjimą, pareiškusiems norą vykti, atsiųs skautų brolijos vyriausioji vadija Headquarters). Kas nesuspėtų jį gauti iš Lietuvos, tegu kreipiasi tisiog į pasiuntinybę arba konsulatus — gaus ten.

Vykstą į stovyklą prašomi kaip galima anksčiau pranešti apie savo atvykimą nurodydami, kada atvyks. Tačiau, jei kas nespėtų iš anksto pranešti, tegu vyksta ir nepranešęs, o atvykęs į Lietuvą kreipiasi į Lietuvos skautų brolijos vyriausiąją vadiją (Kaunas, Nepriklausomybės aikštė 4, telef. 26534) ir bus nusiųstas į stovyklą. Vykstantieji tepasiima su savim reikalingiausius stovyklautojui daiktus. Palapines, antklodes, valgyti indus gaus vietoje.

Visi amerikiečiai lietuviai, kurie turi pažįstamų lietuvių skautų, prašomi paskatinti juos vykti į Lietuvos skautų stovyklą. Taip pat paraginkite ir pažįstamus amerikiečius skautus vykti į Lietuva. Smulkesnių informacijų apie Lietuvos skautų stovyklą galima gauti Amerikos skautų sąjungoje (Boy Scouts of America, 2 Park Avenue, New York, N. Y.), Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone (Lithuanian Legation, 2622 16th Str. Washington, D. C.), generaliniam konsulate New Yorke (Consulate General of Lithuania, 16 W. 75th Str., New York) arba konsulate Chicagoje (Lithuanain Consulate, 100 North East, Belleve Place, Chicago, Ill.) ir Lietuvos skautų brolijos vyriausioje vadijoje tokiu adresu: Kazys Laucius, Lietuvos skautų brolija, Kaunas, Lithuania.

Galima rašyti ir anglų kalba.

DIDELI PALENGVINIMAI TIEMS, KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ

Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktuvių iškilmėms rengti vyr. komiteto iškeltiems klausimams apsvarstyti buvo sušaukta tarpžinybinė kom., kuri Ministrų Kabinetui pateikė kai kurių pageidavimų.

Ministrų Kabinetas nutarė atleisti nuo visų mokesčio užsieniuose gyvenančius Lietuvos piliečius ir lietuvius kitų valstybių piliečius. Į Lietuvą įvažiavimo ir susisiekimo lengvatomis gauti svečias turi turėti su savimi Lietuvos konsulato liudijimą su fotografija.

Taip pat nutarė atleisti nuo įvažiavimo rinkliavos automobilius, užsieniuose gyvenančių Lietuvos piliečių ir lietuvių, kitų valstybių piliečių, kurie turės Lietuvos konsulatų liudijimus ir atitinkamo konsulato pažymėjimą apie deponuotą konsulate garantiją 2,000 lt. sumai. Toks pažymėjimas turi būti įteiktas įvažiuojant tai Lietuvos muitinei, per kurią svečias įvažiuoja. Jei įvažiavęs su automobiliu svečias norėtų išvažiuoti per kitą muitinę, tai įvažiavimo muitinei apie tai turi iš anksto pranešti, nurodydamas išvažiavimo muitinės pavadinimą.

Be to, Ministrų Kabinetas nutarė užsieniuose gyvenantiems Lietuvos piliečiams ir lietuviams, kitų valstybių piliečiams, važiuojantiems Lietuvos geležinkeliais ir turintiems susisiekimo lengvatoms gauti liudijimus šiais metais gegužės—rugsėjo mėnesių laikotarpyje teikti 50% nuolaidą nuo visų klasių pagrindinio tarifo, o aktyvieji sporto dalyviai ir paskirų kolonijų sporto vadai, birželio, liepos ir rugpiūčio mėnesiais važiuojantieji Lietuvos geležinkeliais III klase, veža-mi nemokamai. Užsieniečiai sportininkai, norintieji važiuoti geležinkeliais III klase nemokamai, turi turėti nemokamą vardinį bilietą. Nemokamus bilietus išduoda Geležinkelių Valdyba, pristačius jai Kūno Kultūros Rūmų atitinkamą pažymėjimą su sportininko fotografija.

Užsieniuose gyvenantieji Lietuvos piliečiai ir lietuviai, kitų valstybių piliečiai, turintieji Lietuvos konsulatų liudijimus, važiuodami šiemet gegužės—rugsėjo mėn. laikotarpyje tarp miestiniais autobusais, gauna 25% nuolaidą, o važiuodami garlaiviais — 50% nuolaidą nuo pagrindinio tarifo. Užsieniečiai aktyvieji sportininkai, važiuodami šiemet birželio—rugpiūčio mėn. laikotarpyje tarpmiestiniais geležinkeliais važiuoti vardinius bilietus, gauna 50% nuolaidą nuo pagrindinio tarifo.

Iš filmos "Keturi vyrai ir malda", kuri rodoma 7th Ave. ir 50 Str., New York City.

AVIACIJOS DIENA ŠAULIO SPARNAMS

CHICAGO, Ill. — Grįžęs iš Chicagos D.-G. Aeroklubo atstovas ne tik parvežė aukų, bet ir džiuginančią žinią. Tautinis lietuvių Aeroklubas rimtai prižadėjo birželio 5 d. surengti didžiulę Aviacijos Dieną, Stinson aeroporte.

Tai ištikrųjų gražus darbas ir bendradarbiavimas aviacijos idėjai. Amerikos lietuviai lakūnai rimtai supranta reikalą ir reiškia savo nuoširdų norą prisidėti savo darbu prie ugdymo sparnų ir mūsų Tėvynės broliams. Jie visą Aviacijos Dienos pelną skiria perkamam lėktuvui, kurį lak. P. Šaltenis šią vasarą gabens Lietuvos šauliams.

Šiam jų pasiryžimui vietinė ir apylinkės lietuvių visuomenė turėtų rimtai pritarti. Ši Aviacijos Diena tegu būna viena iš sėkmingiausių.

A. Alekna

Hartfordiečiai į Lietuvą

HARTFORD, Conn. — Manėme, kad šiemet iš Hartfordo mažai turėsime turistų į Lietuvą, bet pasirodė, kad jau šeši "apsišarvuoja" laivakortėmis ir išvažiavo ar išvažiuoja į savo numylėtą kraštą, 20 metų nepriklausomo gyvenimo iškilmių pamatyti.

Geg. 3 d. laivu "Europa" išvažiavo Jokūbas Sekmokas į Gelvonių valsčių. Geg. 21 d. naujuoju laivu "Nieuw Amsterdam" Jadvyga Pugžlienė, Antanas Maženis, Jonas Mončiūnas ir jo žmona Rožė, o geg. 28 d. laivu "Gripsholm" išvažiuoja Juzė Pinkauskaitė, buv. Vilniaus Vadavimo S-gos skyriaus ilgametė sekretorė ir energinga visuose lietuvių reikaluose.

Visi šie turistai Hartforde yra daug pasižymėję ir susipratę lietuviai. Apie Mončiūnų šeimą labai daug reikėtų prirašyti, nes tai žymiausi vietos

DIDELIS KELEIVIŲ JUDĖJIMAS KLAIPĖDOJE

KLAIPĖDA. — Paskutiniaisiais metais judėjimas Klaipėdoje labai pagyvėjo. Ypatingai pagyvėjo judėjimas praeitais metais, nerodo tendencijos mažėti ir dabar. Labai dažnai pasitaiko, kad Klaipėdos viešbučiai, paprastomis dienomis perpildyti svečiais, jų kai kuriuose kartais vietų net pritrūksta. Ypatingai paskutiniuoju laiku Klaipėdoje lankosi daug visokių pirklių, prekybos agentų iš kitų Lietuvos vietų, taip pat ir iš užsienio. Daug tokių svečių atvažiuoja iš užsienio geležinkeliais, nemažai ir laivais — jūrų keliais. Dabar, jau beprasidedant turizmo sezonui, Klaipėdoje svečių judėjimas dar daugiau gyvėja.

IR VILKAVIŠKIS TURI "TREJETUKĄ"

VILKAVIŠKIS. — Šiomis dienomis Vilkaviškio policijos nuovados vachmistro Radzevičiaus žmona Ona Vilkaviškio apskr. ligoninėje susilaukė taip pat "trejetuką". Visos mergaitės, Jos yra gerai išsivysčiusios ir sveikos. Toks reiškinys Vilkaviškyje yra nemaža naujiena.

IEŠKOJIMAI

67. Zulumskis, Stasys, kilęs iš Girelės vienk., Ramygalos valsč., Panevėžio apskr., paskutiniu laiku gyvenęs Hazelton, Pa.

Žemaitis, Antanas, pasivadinęs Tony Zemis, tarnavęs J. A. V. kariuomenėj, New Yorke.

69. Butkus, Justinas, gyvenęs E. Second t., Spring Valley, Ill., kilęs iš Kretingos apskr.

IEŠKOMIEJI arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti adresu:
Consulate General of Lithuania
16 West 75th Street,
New York, N. Y.

Vokiečiai jo nekenčia. — Jungt. Valstybių vidaus reikalų sekretorius Haroldas L. Ickes priešinasi helijumo pardavimui Vokietijai. Vokiečiai sukėlė didelę audrą savo spaudoje prieš jį.

Tel.: EVergreen 7-2534

J. VAITULIONIS

PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas

331 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

NAUJA ŠVARI VIETA

Restauarant, Bar& Grill

411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.

Sav. *Vincas Vyšniauskas*

Visokių vietinių ir importuotų gėrimų

Degtinė—Vynas—Alus

Visoki Užkandžiai

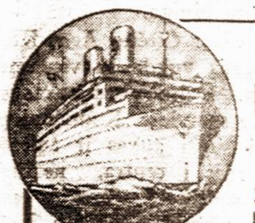

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Dvidešimtmečio minėjimo Iškilmių Lietuvoje proga

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

ir LIETUVIŲ LAIVOKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE, Inc.

Rengia asmeniškai lydimą Metinę tiesioginę Ekskursiją į LIETUVĄ

MODERNIŠKUOJU BALTU M.S."GRIPSHOLM"

Išplauks iš New Yorko **GEGUŽĖS 28 d.**

Per GOTHENBURGĄ, nepersėdant į KLAIPĖDĄ

TUO PAČIU MOTORLAIVIU "GRIPSHOLM"
Antra ekskursija, kuriai asmeniškai vadovauja
VLADAS MUČINSKAS
Švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas

Išplauks iš NEW YORKO LIEPOS 1 D.

Kelionė: GOTHENBURG-STOCKHOLM-KLAIPĖDA
Iš Stockholmo laivu s. s. "Marieholm"
Kiti išplaukimai iš New Yorko:

Birželio 3, Birž. 9, Liepos 14, Liepos 22

Geriausia Jums patarnaus musų agentas arba

SWEDISH AMERICAN LINE

636 Fifth Ave., & 4 W. 51 St., New York, N. Y.

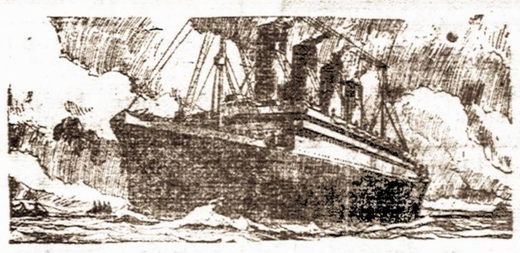

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių parandavojimas ir administravimas
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS

314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.

KAMPAS ADAMS STREET

Telefonas, Market 2-4867

Į LIETUVĄ

Nuvyksite greitai, patogiai ir nevaržomai keliaudami bent kuriuo sekančiu garlaiviu:

BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
DEUTSCHLAND • HANSA

Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburgo

Mes jums pagelbėsime gauti vizitinių ir imigracijos vizas jūsų Europos giminėms

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

IŠVYKSTA Į LIETUVĄ

Šiandien, gegužės 21 d. apie 12 valandą vidudienį laivu Lancastria iš New Yorko į Lietuvą išvyksta VIENYBĖS redaktorius Jonas Krūzė-Kružintaitis, kuris vadovauja mūsų dienraščio ekskursijai.

Jonas Krūzė

Tarp kitko su šia ekskursija drauge išvyksta ir žinomo vienybiečio, Elizabetho lietuvių žymaus veikėjo Igno Budreckio žmona Veronika su dukrele Verute.

Veronica Budreckienė

Linkime jiems ir visai ekskursijai laimingos kelionės, maloniausių įspūdžių ir linksmų atostogų gražioje sveikatingoje Tėvynėje.

GEGUŽĖS NUOTAKA

Gegužės 14 d. 4 val. p p. Motinos Sopulingos parap. bažnyčioje apsivedė Victorija Bačėnaitė iš Kearny, N. J. su Vincu Loveika iš West Orange, N. J. Moterystės ryšiu surišo kun. L. Vaicekauskas. Pagiedojo Ave Maria jaunosios sesuo Birutė.

Palydovais buvo jaunosios sesuo Julia Bačėnaitė su Miku Loveika. Vestuvių puota buvo jaunosios tėvelių namuose. Jaunavedžiai medaus mėnesį praleis aplankydami žymesnes vietas Amerikoje. Visi giminės ir draugai jiems linki linksmo ir laimingo gyvenimo.

Žinomas Brooklyno Valiūnas paskutinėmis dienomis staiga susigalvojo vykti į Lietuvą, ir geg. 28 d. Gripsholm laivu išplaukia.

Rockaway kurorte vakar pastebėtas didelis banginys, kurį pradėjus gaudyti, jis kažkur dingo.

Olšauskas lankosi Brooklyne

Į Brooklyną atvyko dainininkas Juozas Olšauskas iš Amsterdam, N. Y. Atvyko išleisti savo draugą. Vienybės redaktorių Joną Krūzę-Kružintaitį. Aplankė Komp. Žilevičių Elizabethe, Juozą Ginkų, Ksaverą Strumskį, Joną Valaitį ir kitus.

Dėmesio — šaulio sparnų rėmėjai

Jau šiomis dienomis, Dariaus-Girėno Aero Klubo finan. rašt. lak. P. Šaltenis pradės skelbti visų aukotojų vardus į spaudą. Sekite spaudą ir matykite kiek tam tikslui yra sukelta pinigų.

Dariaus-Girėno Aero Klubas šį darbą vykdo su visuomenės talka. Dėlto visas aukas matysite spaudoje. Komitetai prašomi siųsti aukas ir aukotojų pavardes į centrą, nežiūrint, kiek surinkote. Siųskite čekiais šiuo adresu: Darius-Girėnas Aero Club., Inc. Tres. Joseph Ambroziejus, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Aukotojų vardus, pažymėdami kiek aukojo, siųskite finansų rašt. Povilui Šalteniui, 88 Steamboat Road, Great Neck, L. I.

Taip pat prašome ir tuos, kurie dar neprisidėjote savo auka prie šio garbingo darbo, nieko nelaukdami paskirti savo auką sulyg išgalės.

Atminkite! Lietuvos Šaulio sparnai—tautos sparnai.

Đ.-G. Aero Klubo
Sekr. A. Alekna

VESTUVĖS

Šių metų, birželio mėn. 5 d. susiveda Danielius Alekna su Eleanora Ziniūte. Abu Maspethiečiai. Danielius atvykęs iš Lietuvos prieš dešimt metų, bet čia gimęs jaunuolis. Nors tykaus būdo, vienok savo tykumu ir darbštumu įgijo daug draugų, dalyvaudamas lietuviškame organizacijų darbe. Reikia dar pažymėti, kad Danielius yra brolis Antano Aleknos, vienybiečiam gerai pažįstamo bendradarbio.

Eleanora Ziniūtė čia gimusi ir augusi pavyzdinga lietuvaitė. Berods dalyvavusi Operetės chore ir kituose lietuviškuose veikimuose. Jos tėveliai gyvena Maspethe, L. I.

Jaunųjų šliūbas bus Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje 2 val. po pietų. Vestuvių pokylis, kurį rengia, kaip matomai didelį, įvyks tuoj po šliūbo Susivienijimo salėje, Brooklyne.

Reikia dar priminti, kad Danielius Alekna nuo pat pirmutinių dienų Amerikoje skaito VIENYBĘ. Už tai vienybiečių vardu, tenka palinkėti būsiančiai naujai lietuviškai šeimynai geriausių sėkmių jų gyvenimo kelyje. *Rep.*

KVIEČIAME Į GARBINGO DARBO TALKĄ

Šiais metais Lietuva mini savo 20-tąją nepriklausomybės sukaktį. Ta proga Lietuvoje vyksta pirmoji Tautinė Olimpiada. Tai bus ne tik didelė sporto šventė, bet ir žymus lietuvių tautos pasaulio kultūros gyvenimo faktas. Olimpiada kartu bus glaudus kultūrinis ryšys tarp Lietuvos ir užsienio lietuvių, nes Lietuva laukia su dideliu susidomėjimu ir savo svetur gyvenančių brolių prisidėjimo. Laukiama jų iš visų pasaulio kraštų, įvairiose srityse išsilavinusių, kurie Olimpijadoje demonstruos savo pasiekimus, savo sporto jėgas.

Dariaus-Girėno Aero Klubas (Brooklyn, N. Y.) savo ir Amerikos lietuvių vardu siunčia lak. Povilą Šaltenį su lėktuvu. Nėra abejonės, kad lak. P. Šaltenis tinkamai atstovaus Amerikos sparnuotąją Lietuvą, bet kartu įgys žinių apie Europos aviaciją, kurios jam, kaip aviatoriui bus reikalingos.

Dariaus-Girėno Aero Klubas pasiryžo lakūną siųsti su lėktuvu dėlto, kad po oro sporto rungtynių, šiais mūsų tautos istoriniais metais, įsteigtų skraidomąją mokyklą Lietuvos jaunuoliams. Neatstovaudami jokios politinės ar religinės partijos, Amerikos lietuvių vardu, tą skraidomąją mokyklą dovanosime Lietuvos Šaulių Sąjungos Aviacijos Būriui. Lietuvos Šaulių Sąjunga nepartinė, nepolitinė, bet sporto kultūrinė kariška organizacija. Kelios dešimtys tūkstančių Lietuvos rinktinio jaunimo atstovauja Šaulių Sąjungą. Ir tam Lietuvos jaunimui mes Amerikos lietuviai dovanosime pirmuosius sparnus, šiais istoriniais mūsų tautos metais. Ir už tai atliksime garbingą, kilnų ir kūrybinį darbą savo tėvų kraštui —Lietuvai.

Šio garbingo darbo atžymėjimui, klubas išleis, taip vadinamą, GARBĖS RĖMĖJŲ knygą, kurioje bus atžymėta aukotojų pavardės, paveikslai, organizacijų vardai ir aukos. Toje knygoje tilps bendra visų pajamų ir išlaidų apyskaita. Knyga bus sutvarkyta, kad kiekviena Amerikos lietuvių kolonija bus atžymėta atskirai, kiek prisidėjo su savo auka.

Dėl perkamo lėktuvo fondo sukėlimo, klubas nusistatė veikti šia tvarka: Kolonijose organizuojant rėmėjų būrius, komitetus, kurie su aukų rinkimo knygomis renka aukas, rengia įvairius parengimus ir Aviacijos Dienas. Į Garbės Rėmėjų knygą. Toji Garbės Rėmėjų knyga bus padovanota kartu su lėktuvu Lietuvos Šauliams ir jos kopija bus padėta muziejuje. Rėmėjai galės ją įsigyti iš centro.

Klubas šį darbą baigia liepos mėnesio 4 d. ir lak. P. Šaltenis išvyksta į Lietuvą, nes Lietuvoje turi būti liepos 15 dieną. Todėl klubas ir praneša, kad nežiūrint kiek iki to laiko surinksime pinigų už visus juos pirksime lėktuvą, nes vilkinti negalime nė vienos dienos. Bet esame pasiryžę dėti visas pastangas, kad iki to laiko turėtume reikalingą sumą ir lėktuvą Lietuvos Šauliams dovanosime už keturis tūkstančius dolerių. Didžiuliai parengimai, kurie dar įvyks birželio mėnesį, reikia tikėtis, bus pasekmingi ir mus ves prie sekmingos darbo pabaigos.

Amerikos lietuvi. Šį darbą pasiryžome atlikti ko teisingiausia. Visas atskaitas prižadame duoti viešai, kad kiekvienas aiškiai žinos, kur jo auka nuėjo. Todėl mes prašome patikėti mums ir ateiti su savo auka į pagalbą, kad be jokių sunkumų galėtume baigti šį garbingą darbą ir Lietuvos šaulius apdovanotume tikrai gražia ir vertinga dovana. Dalyvauti šios dovanos įteikime yra garbinga, nes tai bus istorinė dovana, kuri niekad nebus pamiršta. Pirmieji Lietuvos šaulių sparnai, kurie bus įteikti Amerikos lietuvių, tegu būna greiti ir stiprūs. O jie bus stiprūs, jei su savo auka prisidėsi prie jų auginimo. Todėl neatidėliodamas siųsk auką šiuo adresu: Darius-Girėnas Aero Club. Inc., Brooklyn, N. Y. Tres. Joseph Ambraziejus, 168 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Dariaus-Girėno Aero Klubas
Pirm. *Antanas Kaminskas*
Sekr. *Antanas Alekna*

VISI DALYVAUKITE TREČIOKO SUTIKTUVIŲ POKYLYJE

Ar lietuviai nusigando lenkų? Ar Lietuvos valdžia pakenkė savo krašto reikalams, kai nusileido ir pradėjo diplomatinius santykius su Lenkija? Kodėl Lietuva nekariavo? Ar lietuviai galėjo kariauti prieš lenkus? Kas dabar darosi Lietuvoje? Ar viskas nurimo? Ko Lietuva gali susilaukti ateityje? Ar yra kokių pavojų Lietuvai?

Be abejonės, tie visi ir kitoki klausimai labai rūpi Amerikos lietuviams. Į tai atsakys pirmasis Am. liet. veikėjas, kuris po kovo mėn. įvykių lankėsi ir grįžo iš Lietuvos, VIENYBĘ leidžiančios Liet. Spaudos B-vės Pirm. A. S. TREČIOKAS jam rengiamam sutiktuvių pokylyje. Tas įvyks 1938 m. gegužės 22 d. 6 val. vak. SLA salėje, 197 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Po puikios vakarienės visi svečiai bus pavaišinti atvežtu iš Letuvos nepaprastu pyragu ir po to išgirs įdomų platų A. S. TREČIOKO pranešimą apie Lietuvos būklę ir atakymus į visus minėtus klausimus. Įžanga $1.50 asmeniui. Vietos prašoma rezervuoti ligi š. m. gegužės 21 dienos 12 val. vidudienį, pranešant VIENYBĖS raštinei telefonu EVergreen 7-7840 arba adresu: 193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Prašome dalyvauti ir draugiškoje nuotaikoje patirti naujausias naujienas iš Lietuvos.

Rengėjų Komisija

GYDO CHRONIŠKAS LIGAS

KRAUJO-ODOS-NERVŲ LIGOS NUSILPIMAS VIDURIŲ LIGOS

Moterys ir vyrai sergantys kraujo ir odos ligomis, kroniškų nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išeinamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės kurių nesuprantate, tuojau gydykite

X-Spinduliai, Kraujo ir šlapumo ištyrimas prieinama kaina

EGZAMINACIJA NEMOKAMAI

Dr. L. ZINS
110 East 16th Street,
New York, N. Y.
tarp 4th Ave ir Irving Pl.
(Įsteigta prieš 25 metus)

VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-9108

T. Kulber
Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUČUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvė
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUmberland 6-8629

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAin 4-8746

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
VALANDOS
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41–72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĘ

TARZANAS GALINGASIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

71. Nuvestas į pirmesnįjį kalėjimo kambarį Tarzanas vos spėjo atsisėsti, kaip durys vėl staiga atsidarė ir buvo įstumti čia keturi vyrai — Wood, Van Eyk, Spike ir Troll. Wood liūdnai pasveikino Tarzaną žodžiais: "Dabar Mafka turi mus visus. Nėra jokios vilties išsisukti. Dabar galas!"

"Taip", šūktelėjo Spike, "mes nebūtume šioje nelaimėje, jei ne tu: senis Mafka pyksta ant mūsų visų už tai, kad tu lindai su meile prie tos velniškos karalienės. Juk toji merga beprotė!" Wood puolė prie Spike su kumščiomis: "Uždaryk savo snukį! Aš tave pamokysiu man daugiau kalbėti!"

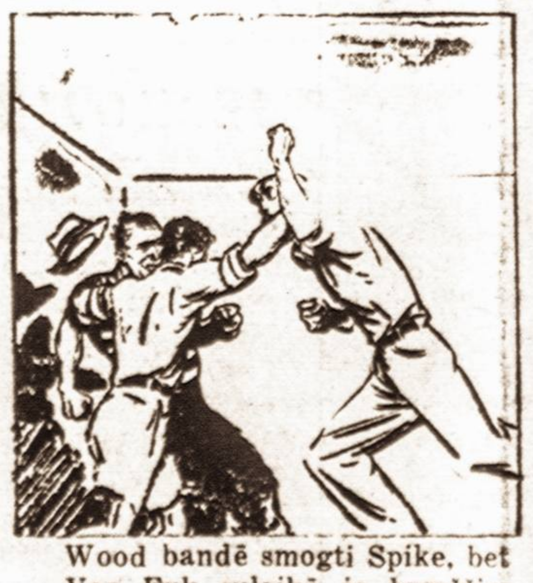

Wood bandė smogti Spike, bet Van Eyk sulaikė jo kumščią. "Sustok! Mes turime pakankamai daug nelaimių ir be muštynių tarp savęs". "Tas tiesa", atsakė Spike, "aš atsiprašau". Wood liūdnai atsiduso: "Aš manau, kad už viską kaltas aš. Man nereikėjo taip įsimylėti karalienę Gonfalą..."

Staiga Wood išsitiesė ir išdidžiai pareiškė: "Nors ji pati nuteisė mane mirti, bet aš vis myliu ją!" Tarzanas pertraukė: "Nelaikas dabar kalbėti apie meilę. Pagalvokime, kaip iš čia ištrūkti. Aš manau atsilankyti pas Mafką!" Van Eyk nustebo: "Kaip tu nueisi pas jį? Sarguba užmuš tave".

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 118 (410) N. Telephone: E[illegible]-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., GEGUŽĖS-MAY 23 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

NATIONAL AIR MAIL WEEK MAY 15-21, 1938

NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 23 1938

DABAR

Silpnumo vaisiai
Spaudos svarba
Vienybės skaitytojams
Tėvynės meilė

VYT. ŠIRVYDAS

Prezidentas Rooseveltas vienoje iš savo paskesniu kalbų teisingai Amerikos piliečiams priminė, kad valdžios **silpnumas** tai kvieslys diktatūrai. Kerenskis Rusijoje, Grinius Lietuvoje, Azana Ispanijoje, Ebertas ir Hindenburgas Vokietijoje tai stiprūs to įrodymai.

Ir ne kas kitas, tik Amerikos lietuvių tautininkų organizacinis silpnumas buvo kvieslys mūsų kairių diktatūrų mėgėjams pasinaudoti proga ir šienauti, kol saulutė šviečia. Lietuva buvo laisvai juodinama ir niekinama. Pradėta net mūsų kariuomenę prie vokiškų karvių lyginti ir raginti ją lįsti už moteriškų andarokų! Tautininkams pradėta "pylomis" ir Waterloo mūšialaukiais grasinti!

Štai, prie ko privedė tautininkų organizacinis nusilpnėjimas, įvykęs dėl jų nereikalingo naminio ginčo, kuris niekam jokios naudos nedavė, o lietuvių liaudies reikalams ir Lietuvai žymiai pakenkė. Laikas paduoti vienas kitam rankas ir griebtis savo apleistas pozicijas stiprinti!

Penkių tūkstančių miniai kalbėdamas Chicagoje dr. Šliūpas Chicagoje 1910 metais perbėgo Amerikos lietuvių gyvenimą ir pareiškė, kad **spauda** buvo vienas iš stipriausių to gyvenimo organizatoriu ir varikliu. Be spaudos, kas iš Amerikos lietuvių būtų buvę? Tautiškai jie būtų be didelių darbų savo tautai ir Tėvynei amžinai žuvę. Spauda svarbi ir mūsų brolių gyvenimui organizuoti Lietuvoje. Kada tik gyvenimas pašaukia gyvybėn kokį naują reikalą, žiūrėk, ir pasirodo Lietuvoje naujas žurnalas, ar laikraštis. Moterims eina "Moteris ir Pasaulis", užsienio lietuviams "Pasaulio Lietuvis", laivyno ir jūros reikalams "Pajūris" ir "Jūra", Vilniaus reikalams "Mūsų Vilnius" ir pan. Spaudos svarbą mes kasdieniniam gyvenime kai kada imame ir pamirštame.

Vienybės skaitytojai žino, kokiu kantrumu ir supratimu administracija laukia iš jų prenumeratos. Per 50 metų Vienybė niekados neidavo su kepure į mūsų visuomenę aukų laikraščiui palaikyti. Jei užeidavo sunkesni laikai, redaktoriai, bendradarbiai ir administracijos bei spaustuvės darbininkai diržus susiveržda vo ir energingai savo darbą varė toliau, nes žinojo, kad mūsų visuomenė vistiek savo skolas atlygins ir Vienybės leidimui būtiną pagrindą parūpins. Šitą faktą turėtų atminti visi, kurie skolingi prenumeratos Vienybei. Atlikite savo pareigą Vienybei — Vienybė atliks savo pareigą jums, kaip tai darė per 50 metų!

Tėvynę mylėti — mūsų socialistams ir komunistams visados buvo skaudi nuodėmė ir našta. Pas kitų tautų kairiuosius šitos neapykantos Tėvynei beveik niekados nėra ir nebūdavo.

Pavyzdžiui, Prancūzijos komunistų vado autobiografijoje, tas vadas Thorez didžiuojasi savo partijos patrijotizmu. Jis sako, Prancūzijos komunistai tėvynę myli karštai ir neveidmainiškai. "Žmonės" (jis rašo), kurie Hitlerio kortomis žaidžia, iš mūsų šito 'naujagimio' patrijotizmo juokus krečia. Tačiau šis patrijotizmas yra tikras. Tai tikra meilė mūsų tėvynei, jos garbingiausioms tradicijoms ir kilniems siekiams. Tai patrijotizmas Joanos Arkietės (Orleano Mergelės), tos Prancūzijos kaimiečių dukros, kurią jos karalius apleido, o Bažnyčia sudegino... Mes esame tikrieji 1792 metų gadynės tėvynainių jakobiniečių ainiai".

O kieno ainiai yra mūsų "nei cento Lietuvai" su pasididžiavimu skelbiantieji socialistai ir komunistai, kurie "fašistina" viską, kas tik yra patrijotiška?

LENKAI STEBĖJOSI LIETUVOS VALSTYBINIU GYVENIMU

KAUNAS. — Matyt įvairios propagandos dėka lenkų delegacijos nariai apie Lietuvą buvo susidarę kuo blogiausią įspūdį, bet kai pamatė iš arti Lietuvos gyvenimą, jie buvo labai nustebinti. Jie konstatavo, kad Lietuvos gyvenimas yra gana gražus, valdininkų atlyginimas apie 30% didesnis negu Lenkijoj ir bendras gyvenimo štandartas pas lietuvius daug aukštesnis, negu lenkuose. Taip pat lenkų delegacija nustebo pamačiusi ir išgirdusi Lietuvos operą. Matė "Faustą". Išėjęs iš teatro vienas lenkų delegacijos narys pareiškė, kad toks choras, koks dainavo "Fauste", gali tik danguje dainuoti. Be to, jie buvo labai sužavėti lietuvių Kipru Petrausku, Juozu Mažeika ir kitais dainininkais.

SUIMTI SOVIETŲ 37 KARININKAI

LONDONAS. — Anglų spauda praneša, kad GPU agentai suėmė penkis aukštus sovietų kariuomenės vadus ir 32 karininkus Maskvos karo apygardoje.

Iš Varšuvos gauta žinių, kad tie karininkai esą suimti už tai, jog priklausė prie slaptos organizacijos, kuri per radiją grasino Stalinui ir sovietų vyriausybei.

Tuo tarpu suimtųjų kariuomenės viršininkų pavardės dar neskelbiamos.

Kaltina vicegubernatorių. — Connecticut'o valstybės balsuotojai labai nustebo, kai išgirdo aukšč. v-bės teismo įsakymą suimti vicegurn. T. Frank Hoyes, kuris yra Waterburio mayoras, ir 26 kitus. Jie kaltinami pinigų išeikvojimu.

CARDENAS PRIEŠ SEDILJO

MEXICO CITY. — Meksikos prezidentas Cardenas atvyko į San Luis Potosi ir atėmė valdžios galią iš atstatytojo gubernatoriaus generolo Sediljo.

Prezidentas dabar jau viešai kaltina šį generolą rengus sukilimą. Cardenas pareiškė, kad generolas Sediljo tarnauja "svetimų valstybių" reikalams.

Be to, prezidentas įsakė "privačiai" generolo Sediljos kariuomenei atiduoti visus ginklus.

Nuginkluoti sukilėliai Brazilijoje. — Numalšinus žalmarškinių fašistų sukilimą, Brazilijos policija rado pas juos ginklų, kurie pagaminti Vokietijoje. Suimta apie 1,000 sukilėlių, kurie bus teisiami. Čia matome dalį suimtųjų, kurie susirūpinę savo likimu.

VISA EUROPA ŽIŪRI Į HITLERĮ IR ČEKOSLOVAKIJOS ATSARGĄ

Kai kurie diplomatai netiki, kad prancūzai galėtų ginti užpultą Čekoslovakiją

LONDONAS. — Čekoslovakijos atsargos mobilizavimas vieneriems metams sujaudino visus Europos kraštus.

Visų kraštų vyriausybės įstaigose kilo baimė dėl naujo karo, kuris gali staiga kilti. Daugiausia bijosi to, kad vokiečių kariuomenė gali būti panaudota dėl tariamos provokacijos.

Anglijos vyriausybė svarsto susidariusią būklę. Visus labiausiai nustebino Čekoslovakijos vyriausybės žygis, kuris vyksta kaip tik tuomet, kai Hitleris yra pasiryžęs "užtarti" vokiečius Čekoslovakijoje.

Kai kurie diplomatai bijo, kad vokiečiai gali pasinaudoti proga ir isiveržti į Čekoslovakiją šiuo metu, kada susirūpinta Italijos — Prancūzijos derybomis dėl Ispanijos. Ne be reikalo vokiečiai kalba apie "vokiečių terorizavimą" Čekoslovakijoje.

Nors Prancūzijos vyriausybė paskelbė, kad gelbės Čekoslovakijai gintis, betgi kai kurie diplomatai abejoja, ar prancūzai galės tai įvykdyti. Sako, jei prancūzai nesusitars su italais daugiausia dėl Ispanijos, tai vokiečiai gali veržtis į Čekoslovakiją, o Prancūzija tuo būdu pati atsiduris dvigubam pavojuje.

Manoma, kad tuos žygius yra išsprendę susitikę Romoje Mussolinis ir Hitleris.

ISPANŲ FRONTE

HENDAYE. — Ispanijos vyriausybininkai praneša, kad frankistų lėktuvai numetė kelias bombas ir iš kulkosvaidžių šaudė į anglų laivą Arnold, netoli Valencijos. Anglai sako, kad nėra laivo tokiu vardu. Tie lėktuvai mėtė bombas ir Valencijos apylinkėje.

Nežiūrint netinkamo oro, kautynės ėjo Katalonijos fronte. Frankistai skelbia, kad jie atmušė vyriausybininkų puolimą ir įsitvirtino.

LIETUVA IR LENKIJA PASIRAŠĖ SUSISIEKIMO SUTARTĮ

KAUNAS, geg. 19 d. — Prieš keleta dienų galutinai pasirašyta Lietuvos-Lenkijos vandens keliais susisiekti ir miškui plukdyti konvencija, kuri galioja dviems metams.

Pašto savaitės metu, Amerikos ir mažieji miesteilų paštai pasamdė civilius lakūnus vežioti paštą, tuo norėdami paskatinti visuomenę siųsti viską oro paštu.

KIEK IŠVYKO DARBININKŲ IŠ VILNIAUS KRAŠTO

VILNIUS. — Vasaros laukų darbams į Latviją ir Estiją šiemet iš Vilniaus krašto išvyko apie 5,000 darbininkų ir darbininkių. Daugiausia išvyko iš Vileikos apskrities, kur žmonės vargingiausiai gyvena. Bendrai, reikia pastebėti, kad šiemet apie 400 žmonių stokojo iki to skaičiaus, koks buvo numatytas samdyti laukų darbams.

BRITAI IŠKĖLĖ FAKTĄ, KAD JAPONAI ŽUDO BELAISVIUS

LONDON, geg. 19 d. — Anglijos parlamente vyriausybė patvirtino, kad japonai iškerdžia kinus belaisvius. Tas faktas patvirtintas Amoy miesto užėmime. Anglijos vyriausybė kaltino Japoniją laužyme tarptautinių įstatymų belaisvių reikalu. Užsienio vice-ministras Buttler pasakė, kad Amoy mieste "tam tikras skaičius nelaisvėn paimtų kinų buvo iškersti". "Anglija griežtai smerkia ir apgailestauja tokį Hagos sutarties laužymą".

Kažin kokiais neskelbiamais tikslais Britų ambasadorius Japonijoj lankėsi pas užsienių reikalų ministrą ir su juo kalbėjosi net 45 minutes. Spėjama, kad tai dėl britų piliečių Kinijoj, o gal ir dėl pasaulinės taikos. Britai juk lankėsi Vokietijoj, Italijoj ir su jomis susitarė, gal tokiu pat planu nori susitarti ir su Japonija.

Skautų steigėjas Baden Powell sunkiai susirgo.

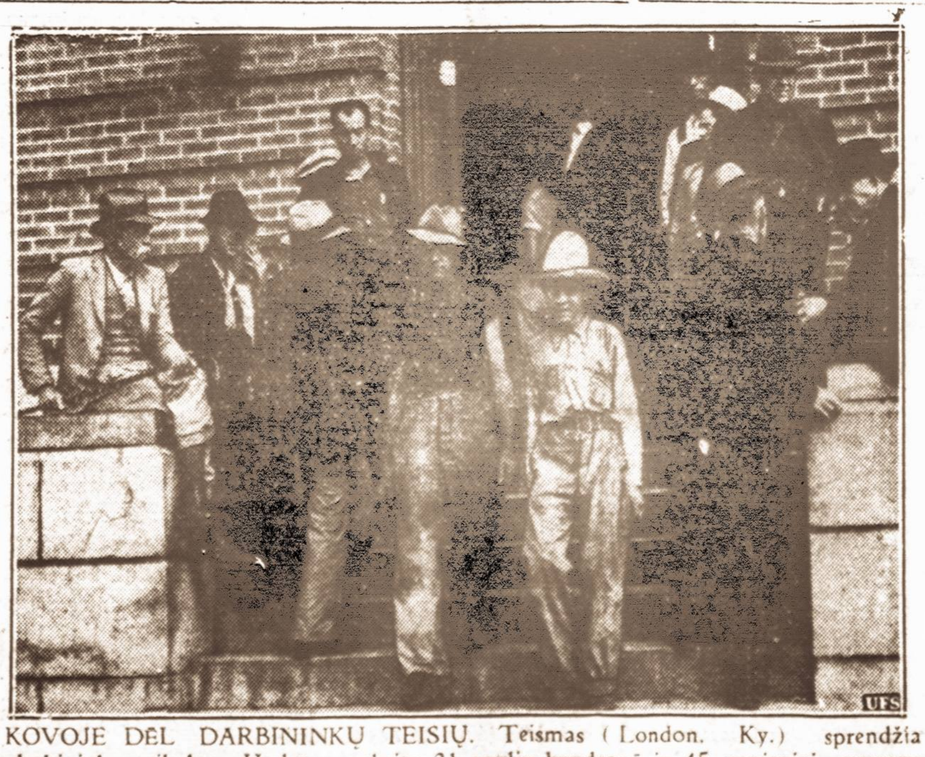

KOVOJE DĖL DARBININKŲ TEISIŲ. Teismas (London, Ky.) sprendžia darbininkų reikalus. Harlano apskrity 21 anglių bendrovė ir 45 pavieniai asmenys kaltinami, kad neleido darbininkams organizuotis. Vaizdas prie teismo rūmų.

ČEKOSLOVAKIJA SUMOBILIZAVO NET 70,000 VYRŲ IŠ ATSARGOS

Čekai labai susirūpino, kai ties jų siena pradėjo judėti vokiečių kariuomenė

PRAHA. — Skubiai sušauktame posėdyje gegužės 21 d. Čekoslovakijos ministrų kabinetas nusprendė sumobilizuoti 70,000 vyrų iš kariuomenės atsargos.

Praėjus vienai valandai po to, pranešta, kad du vokiečių kilmės ūkininkai policijos nušauti.

Vyriausybė paskelbė, kad dalis atsargos karių mobilizuota vien tik tvarkai palaikyti rinkimų metu. Tokia dalinė mobilizacija negalima laikyti pasirengimu karui.

Čekoslovakijos prezidentas Benesas, kalbėdamas Tabore, pareiškė: "Ši krizė yra pati rimčiausioji po didžiojo karo respublikos gyvenime. Mes turime atsargiai elgtis, kad nepadarytume klaidų. Mes turime saugoti taiką ir valdyti savo jausmus. Mūsų vienybė reikalinga dabar, kaip dar niekad nebuvo tokio reikalo. Mes nebijome ateities ir esame pasirengę įvairiems galimiems įvykiams".

Benesas 17 metų buvo Čekoslovakijos užsienių reikalų ministras ir yra laikomas vienu iš gabiausių Europos diplomatų. Jis tikisi, kad karo bus išvengta.

Sumišimas kilo dėl to, kad gegužės 20 d. gauta žinių apie vokiečių kariuomenės atsiradimą Čekoslovakijos pasieny. Vokiečiai užtikrino Angliją ir Čekoslovakiją, kad ju kariuomenė tikrai keliasi iš žiemos stovyklų į vasarines.

Sudetu vokiečiu partija nuskundžia, kad vokiečiams saugumas nėra užtikrintas.

Žuvę vokiečiai yra Sudetų ūkininkai Boehm'as ir Hoffman'as, kurie norėjo be leidimo pereiti per sieną į Vokietiją ir neklausė policijos draudimo.

Vokietijos spauda kelia triukšmą ir pažymi, kad Čekoslovakijos rinkimams nebuvo reikalo daugiau kariuomenės mobilizuoti. Viešai kalbama apie "neleistiną čekų provokaciją" ir nurodoma, kad čekų kareiviai "puola taikingus vokiečius".

Komunizmo garbintojas. — Simon Gerson'as pareiškė savo pritarimą komunizmui, kalbėdamas New Yorko valstybės legislatūroje.

JAPONAI VERŽIASI Į KAIFENGĄ

Jie žada kariauti kol kinus visai nugalės

ŠANCHAJUS. — Gegužės 21 d. kinai ir japonai atkakliai kovojo ties Lunghai geležinkeliu, 275 mylių atstu nuo jūros. Ši vieta vadinama raktu į senovės kinų sostinę Kaifengą.

Japonų lėktuvai mėtė bombas į miestelius aplink tą geležinkeli, i vakarus nuo japonų paimto Suchow miesto.

Japonai sako, kad jie sunaikino kinų 95-ją diviziją, kurios likučiai bėga be tvarkos. Didelės kinų jėgos sutrauktos ties Chulan'u, 18 mylių atstu nuo Suchow.

Japonijos karo vadovybė paskelbė, kad japonų puolimas nuo Suchow bus tęsiamas į Hankow, jei bus reikalas ir kol generolas Čenkaišekas bus nugalėtas.

NEW YORKO VALSTYBĖJE BUVO 67 STREIKAI

ALBANY, N. Y., geg. 19 d. — Kovo mėnesį New Yorko valstybėje iš viso buvo 67 darbininkų streikai, kuriuose dalyvavo 8,516 darbininku. Iš jų darbininkai laimėjo 25 streikus, pralaimėjo 8, o dėl likusių padaryti kompromisai.

Daugiausia streikų buvo New Yorko mieste.

AMERIKIEČIAI MOKYS ARGENTINIEČIUS SKRAIDYTI

WASHINGTON, geg. 19 d. — Jungtinių Valstybių sekretorius Cordell Hull vakar pareiškė, kad iš Jungtinių Valstybių šiomis dienomis bus išsiusta aštuoni karo aviacijos ekspertai, kurie supažindins Argentinos lakūnus su naujaisiais lėktuvais ir aplamai karo aviacijos technika.

LIETUVIŲ TAUTA TURI ARTINTIS SU LATVIAIS IR ESTAIS BENDRAM SAUGUMUI

Kodėl Amerikos lietuviai turi remti Baltijos Draugiją

Didž. karo metai Amerikoje buvo įtemptos politinės veiklos metai. Nekaibant apie abiejų kariaujančiųjų pusių pastangas palenkti savo pusėn šio krašto viešąją nuomenę, po garsios prez. Wilsono deklaracijos prispaustųjų tautų žmonės dar labiau sukruto į talką savo gimtiniams kraštams.

Tarptautinė lietuvių veikla praeity

Dar karui tebesiaušiant, V. F. Jankausko ir kitų iniciatyva New Yorke susidarė lietuvių, latvių, estų ir ukrainų draugija, kuri gal dėl menkos tarpusavio pažinties, gal dėl nelygios kultūrinės lygmės ar vienybės stokos kurioje nors tautoje, deja, po kiek laiko liovėsi veikusi. Čekams talkon atėjo įtakinga Mid-European Association, sutraukusi žymiausius Amerikos intelektus, politikus ir visuomenininkus. Ši organizacija daug pagelbėjo viešajai nuomonei paveikti ir Čekoslovakijai įsikurti.

Pabaltijo tautos irgi ieškojo draugų ir sudarė kontaktą su minėtos organizacijos veikėjais. Visoms trims Pabaltijo kaimynėms rūpėjo išgauti J. A. V. pripažinimą, o Lietuvai, tuomet hymansiados stadijoje, reikėjo be to dar gauti užtarėju Vilniaus byloje (per daug, daug metų Amerikos paštas liepdavo laiškus į Vilnių adresuoti į Lietuvą "via Poland"). Šiam reikalui daugiausia galėjo padėti profesijonalai ir mėgėjai politikai, susitelkę į minėtą Mid-European Ass'n ir į Foreign Policy Ass'n. Pavieniai žmonės parašydavo straipsnių į didžiąją spaudą, išdėstydami Lietuvos tezę ir atremdami šmeižtus. Pas tuos pačius asmenis kreipėsi latviai bei estai, ir taip plėtėsi veikla. Jau 1921 m. susidarė Baltic American Society, kuri užsimojo pagelbėti gaut pripažinimą Pabaltijo valstybėms ir plėsti draugingus Amerikos santykius su Pabaltiju. Atskira valstybė gal atrodė amerikonams per smulki, ir nuo pat pradžios skaitytasi su Pabaltiju kaip su vienetu, — tuo tarpu Pabaltijo valstybėse dar nebuvo minties apie artimesnį bendravimą.

Baltijos Amerikos Draugijos priešaky atsistojo R. J. Caldwell, vicepirm. tapo prof. Stephen P. Duggan, sekr. Alfred C. Bossom (dabar Anglijos parlamento narys), iždin. adv. Geo. Gordon Battle, reikalų vedėja Matilda Spence, vėliau kun. dr. Robert P. Montgomery. Vykdomojo komiteto pirmininku buvo prof. John Holt, nariais prof. J. J. Bender, dr. J. H. Finley ir kiti.

1922 m. liepos 2 d. draugija priėmė įstatus, o liepos 29 d. insikorporavo (kai tik J. A. V. pripažino Lietuvą, Latviją ir Estiją de jure). Draugijos veikla, po pripažinimo, turėjo pasikeisti: jau nebereikėjo memorialų rašyti, bet tik rūpintis plėsti kultūrinius, prekybinius ir kitokius santykius. Dėta pastangų sutelkti pačių Pabaltijo tautų žmones: išsiuntinėta apie 3,000 kvietimų, bet vos apie 17 asmenų atsiliepė... Išlydint pirmąjį J. A. V. atstovą Pabaltijo valstybėms, atsilankė keliolika ir neamerikonų, bet nestojo aktingan darban, kiekvienas užimtas savo smulkiais reikalais. Draugija išleido dar 3 leidinius "Baltic Bulletin" ir nerasdama platesnio pritarimo — liovėsi veikusi.

Lietuvių legijoninkai atgaivino Pabaltijo tautų bendrą darbą

1934 m. rugsėjo mėn. pasirašyta Baltijos santarvės sutartis. Tų pat metų lapkr. 18 d. Broklyne susirinko Am. Liet. Legijono seimas, kame atsilankė Estijos nepriklausomybės karo veteranų atstovai, dalyvaujant latvių veteranams, pasiūlė sudaryti Baltijos Lygą Amerikoje iš 3 veteranų organizacijų atstovų. Po kiek laiko tarplegijoninė komisija nutarė sudaryti platesnę organizaciją. 1935 m. spalių 29 d. posėdy naujoji organizacija perėmė Baltijos-Amerikos Draugijos čarterį, vardą ir turtą. Po to jau įvyko dvi meno parodos ir apie 5 pramogos. Organizacija pasidarė lietuvių, latvių ir estų organizacija. Įstatai pakeisti ta prasme, kad valdyboje turi būti po 3 lietuvius, latvius ir estus, o pirmininku pagal tradiciją kiekvienais metais renkamas kitos tautos žmogus iš eilės. Šiuo metu jau yra apie 60 narių, iš jų bent 6 organizacijos (ALL Darius-Girėno postas, Estijos karo veteranai, estų švietimo dr-ja, Latviešų Klubas, Am. Liet. Tautininkų Klubas ir Liet. Dailės Ratelis).

Šiandien pavojus lietuviams, o ryt latviams ir estams

Šių metų kovo mėn. įvykiai supurtė visus lietuvius ir paveikė mūsų kaimynus. Man teko būti estų klube, dalyvauti kai kurių komisijų posėdžiuose su latviais ir estais. Patyriau stiprias tų tautų simpatijas Lietuvai ir vienodą nuomonę: **šiandien pavojus jums, — rytoj mums;** dabarties apystovose nieko kito nebuvo galima daryti, kaip tik smurtui nusileisti.

Betgi mūsų tautiečių tarpe buvo ir keistuolių. Girdi, kuriems galams reikalingos panašios draugijos, jei Latvijos ir Estijos vyriausybės patarė Lietuvai nusileisti, Lietuvos neparėmę (kiti net karo norėjo)... Taip kalbėjo žmonės, kurie piršto nėra pakėlę Pabalijo tautoms susiartinti, susipažinti, o dabar norėtų reikalauti karo talkos...

Lietuvių tautai reikalingi nuoširdūs draugai

Kaip gali reikalauti talkos, nepadėjęs tam pamato? Ar nepažįstamas arba pašiepiamas svetimas žmogus tave užstos?

Ne. Reikia nutiesti tvirti draugingumo ir pažinimo pamatai. Reikia savitarpy susipažinti, įgyti draugingumą, ir tik po to tegalima reikalauti talkos. Draugų neįgysi, jų vengdamas. Kaip Rabindranatas Tagorė pasakojo buv. Latvijos atstovui Amerikoje (vėliau Lietuvoje) Sėjai: žmogus vėlai naktį grįžo namo per girią ir nugirdęs bildesį, išsigando — gal tai baisi šmėkla? Vėliau, pamatęs tamsius kontūrus ir stipresnį bildesį nugirdęs arčiau, dar labiau išsigando — gal tai koks plėšrus žvėris? Po kiek laiko jis pažino tamsioje figūroje žmogų, ir dar labiau išsigando — tai tikrai bus žiaurus plėšikas, kuris jį nužudys! Išsigandęs žmogus atsirėmė į medį ir meldėsi. Figūrai prisiartinus, jis pažino savo tikrą brolį... Taip ir tautų gyvenime, santykiuose. Pirmoji pažintis ne visada būna tikra, be to dar kitų nuomonės veikiama. Betgi arčiau susipažinus įgyji draugą, randi skaisčią sielą, išmintį, pasitenkinimą.

Lietuviai, latviai ir estai sudarytų didelę jėgą

Taigi, nereikia bijoti bendravimo su kaimynais — arba palikti susiartinimo darbą "kitiems", pačiam pasinėrus sroviniuose ginčuose. Reikia stoti darban, įsipinti veiklon, pačiam veikti ir kitus raginti savo pavyzdžiu. Reikia gyvu darbu paremti Baltijos bendradarbiavimo raidą. Šiuo metu, ar kiek vėliau, mūsų "broliai" lenkai visaip mėgins pavilioti mūsų žiemių kaimynus, įsiterpti į Pabaltijo veiklą kaip tam tikras gyvulys į svetimą daržą. Lenkai varys savo akciją ir Pabaltijy ir Amerikoje. Jiems reikia pastoti kelią susiartinant su savo kaimynais, įgyjant jų simpatijų ir plačių pažinčių. Kad ir toli gyvenant nuo Baltijos krantų, betgi kiekvienas susiartinimo darbas bus žingsnis pirmyn ir atsilieps tautų ir valstybių santykiuose.

Tad visų susipratusių lietuvių pareiga yra stoti aktingan darban ir remti, o kur nėra — sudaryti Baltijos-Amerikos Draugija ir jos skyrius.

Adv. K. R. Jurgėla

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
J. Tysliava — Redaktorius.

KRITIKO PASTABOS

Lietuvių rašėjai ir žurnalistai, matyti, pamėgdžiodami savo kolegas kitataučius rašėjus, dažnai panaudoja svetimų tautų literatų ir filosofų gudrius bei praktiškus terminus, kaip antai: "Pažink pats save; dienos šviesoje su žiburiu ieško išmintingo žmogaus; visi keliai veda į Romą", ir panašius sakinius.

Patirta, kad lietuviai plunksnos darbininkai neveltui yra pasėję apšvietos grūdą į savo protinę dirvą, bet patys naudojasi pasėliu ir visuomenę šviečia.

Tačiau būtų daug maloniau matyti mūsų literatus dažniau vartojant mūsų pačių tautos pramokėjų gudrius, kadaise pasakytus žodžius, priežodžius, patarles, būtent: "Kaip pasiklosi, taip ir išsimiegosi; neperšokęs per upę, nesakyk op; kokis paukštis, tokia jo ir giesmė", ir daugelį kitų tikrai filosofiškų, gudrių ir praktiškų pavyzdžių.

Berods, lietuvių obalsiai, kaip matome, yra išreikšti paprasta kalba, tačiau, daugelis iš jų turi labai aukštos kultūros kokybių. Ir dėl to mes privalome jais didžiuotis ir ko dažniausiai vartoti spaudoje, kad jie neišnyktų iš mūsų literatūros ir tuo būdu nenuskriaustume savo tautos jaunosios kartos.

Nėra joks antgamtiškas stebūklas, bet tiktai paprastas įvykis tarp mirtingųjų žmonių, kaip antai. Kuomet dvasininkai labai stropiai ir su pasiaukojimu darbuojasi politikoje, tai kartais tenka, kad ir ne bažnyčioje, bet spaudoje, skelbti Dievo žodžius šitokia prasme: "Visokia valdžia eina nuo Dievo" (suprantama, ir Austrijos naujoji valdžia turi eiti nuo Dievo).

Ir prie rašto išvados, kad ir nenorimomis, tačiau prisieina pareikšti štai kas: "Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino ką daro".

Šitokius straipsnius skaitant, labai skaudu ir liūdna darosi... Tačiau tai yra gyvas faktas, kaipo politikavimo pasekmė ir tai ne ant Marso, bet šioje žemėje, J-se V-se, lietuvių tautoje, 1938 metais užrekorduota.

J. J. S.

SPAUDOS APŽVALGA

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

DAR NEAPNUODIJO

LAISVĖ (nr. 112) stebisi Prūseikos pareiškimu VILNYJE, kad trijose kolonijose (Siuox City, Omaha ir Spring Valley) "net pirmeiviški žmonės vietinių kunigų nepeikia, o tų kolonijų kunigai neniekina pirmeivių".

Priežastis aiški: į tas kolonijas mūsų auksaburniai kairieji elgetos retai lankydavosi ir tvirtos be įsveikos lietuvių visuomenės dar neapnuodijo "klasių kovos" ir "fašistų nekentimo" ligomis.

Bet Prūseika jau pradėjo ten sukeliotis. Pasisaugokite, vyručiai!

KĄ BIMBA PALOVIAIS VEIKIA?

LAISVĖ (nr. 119) duoda vietos savo skiltininkui A. Bimbai pasipasakoti, ką jis naktimis veikia. Pasirodo, jis tupi po VIENYBĖS redaktoriaus P. Jurgėlos lova ir seka, ką tas daro, eidamas gulti.

Kokia nauda lietuvių darbininkų luomui iš šitokio A. B. veiklos?

SUNKU AKMENĖLIUI...

VILNIS džiaugiasi savo suvažiavimu, kuriame lietuvių visuomenei nežinomas draugas K. Zix gavo daugiausia balsų į direktorius. Tačiau, teisingai pastebi: "mūsų veikla organizacijose ir mūsų spaudos vajai dažnai kenčia nuo to, kad padarome gerus tarimus, plačiai užsimojame, bet paskui pamirštame ir gyveniman nevykdome".

Tie "geri tarimai". kaip žinoma, visados **priešingi** gyviems lietuvių tautos reikalams ir liaudis, aišku, nesiduoda juos gyvendinti. Štai, ir viso "pamiršimo" priežastis.

Amerikos lietuviai jau ne vaikai, kuriuos "gerais tarimais" gali migdyti.

BET LENKAI GAL ANGLŲ KALBOS NEMOKA!

GARSAS (nr. 19), pažymėdamas Airijos ir Anglijos visiškas taikos pasiekimą po kelių šimtmečių kruvinų kovų, sako: "kodėl anglų pavyzdį negalėtų pasekti lenkai? Sugrąžinus Lietuvai smurtu išplėštą kraštą, atitaisius lietuvių tautai padarytas skriaudas, bematant užgytų žaizdos, užviešpatautų taika, atsirastų nuoširdūs santykiai".

Tas viskas gal būt ne "bematant" įvyktų, bet vis dėlto būtų pagrindo tikėtis stipresnių santykių tarp kaimynų lietuvių ir lenkų, kuriems rusų ir vokiečių imperializmas ne nuo šiandien gresia.

VYRAI, NOMINUOKITE!

Lietuviai kartoja "mes be Vilniaus nenurimsim", o DARBININKAS (nr. 30) sako: "Mes nurimsime tik tada, kada prie valstybės vairo bus pakviesti mūsų tautos įžymiausi vadai, patriotai".

Prašome kandidatus įvardyti!

LIETUVOS POLITINIAI EMIGRANTAI LENKŲ KALĖJIMUOSE

1927 metų rudenį Lietuvos Tauragėje buvo suruoštas sukilimėlis, kuris tą pačią dieną buvo numalšintas. Vėliau paaiškėjo, kad sukilimo ruošėjai turėjo ryšių su lenkais, kurie turėjo sukilėliams suteikti paramos. Sukilimo vadai Plečkaitis, Paplauskas ir kiti pabėgo pas lenkus. Čia jie tapo Lietuvos politiniais emigrantais.

Pradžiojęe lenkai tuos emigrantus labai šiitai priėmė ir juos stengėsi išnaudoti kovai prieš Lietuvą. **Emigrantai buvo apginkluoti ir kariškai mankštinami.** Gardine jie sudarė atskirą karišką būrį. Kai paaiškėjo, kad jie ruošiami kovai prieš savo tėvynę, žymi emigrantų dalis tam pasipriešino. Prasidėjo nesutarimai ir vadų tarpe. Lenkai pamatė, kad jiems iš tų emigrantų maža bus nauda, ir paliovė juos globoję.

Vėliau eilinius emigrantus išvežė į darbą anglių kasyklose ar kur kitur. Dalis emigrantų paliko Vilniuje. Čia **už lenkų pinigus leido laikraštėlį, kuris visaip dergė Nepriklausomą Lietuvą.** Tą laikraštėlį slap ta gabendavo ir į Nepriklausomą Lietuvą.

Nors dalis emigrantų labai stengės lenkams pasitarnauti, veikdami prieš savo tėvynę, tačiau ta veikla Lietuvai negalėjo labai pakenkti. Pagaliau lietuviai politiniai emigrantai lenkams įkyrėjo. ir jie buvo susodinti į kalėjimus.

1928 metais Lietuvos vyriausybė buvo išleidusi įstatymą kuriuo buvo pažadėta **nebausti tuos politinius emigrantus, kurie per tam tikrą laiką sugrįš į Lietuvą. Dalis sugrįžo.** O tie, kurie paliko Lenkijoje, ir dabar įvairiai vargsta.

Pastaruoju metu dalį emigrantų lenkai iš Vilniaus Lukiškių kalėjimo paleido. Jie apie metus laiko buvo išsėdėję kalėjime, bet jiems nebuvo surašytas kaltinamasis aktas. Manoma. kad jis ir nebus surašytas. Jie neva buvo kaltinami dirbę Lietuvos naudai. Tačiau, matyt, lenkai tokiam kaltinimui nerado pagrindo.

TSB.

IŠGELBĖJO GYVYBĘ

— Žinai, Jonai, — sako žmana savo vyrui, — tas tavo bičiulis Kazys tikrai įkyrus: kai pristojo, tai pristojo: "Jei nepabučiuosi, tai nusižudysiu".

— Na ir kaip tu pasielgei su tuo akiplėša? — klausia vyras.

— Aš vis dėlto išgelbėjau jam gyvybę.

Girtuoklis, apkabinęs telegrafo stulpą, kalba praeiviams:

— Tai keistas dalykas, ponuiai. Kai automobiliui įpilą porą galionų benzino, tai jis lekia, kaip viesulas. O kai žmogus įpila sau vos vieną kvortukę, tai nė iš vietos negali pasijudinti.

ATIDAROMAS SUSISIEKIMAS TARP LIETUVOS IR LENKIJOS

Lietuva 18 metų neturėjo jokių santykių ir susisiekimo su Lenkija. Išimtinais atsitikimais iš Lietuvos žmonės nuvažiudavo į Lenkiją arba Vilniją per Latviją arba Vokietiją. Ir iš Lenkijos atvažiuodavo į Lietuvą tiktai per kitas kaimynines valstybes. Laiškus reikėdavo siųsti į Latviją ar Vokietiją ir iš ten peradresuoti į Lenkiją arba į Lietuvą.

Suprantama, kad Lietuvoje ir Lenkijoje yra daug žmonių, turinčių kitoje pusėje savo giminių bei pažįstamų, su kuriais beveik neįmanoma buvo susisiekti ir susižinoti. Šie žmonės labiausiai laukė susisiekimo atidarymo tarp Lietuvos ir Lenkijos. Pagaliaus, sulaukė.

Kovo mėn. pabaigoje Augustave įvykusiose lietuvių-lenkų darybose buvo sutartas susisiekimas tiktai Lietuvos ir Lenkijos diplomatinėms atstovybėms. Balandžio mėnesio pabaigoje prasidėjo iš karto kelių delegacijų derybos Kaune ir Varšuvoje. Kaune posėdžiavo lietuvių ir lenkų delegacijos pašto, telefono ir telegrafo susisiekimui sutvarkyti. Derybos ėjo sklandžiai ir jau pasirašytas susitarimas. Kai tik abi vyriausybės tą susitarimą patvirtins, tuojaus bus atidarytas pašto, telefono ir telegrafo susisiekimas.

Varšuvoje posėdžiavo delegacijos geležinkelių susisiekimui sutvarkyti. Ir šios derybos ėjo be kliūčių, taigi laukiama, kad netrukus, traukiniai pradės važinėti iš Nepriklausomos Lietuvos į Vilniją ir Lenkiją.

Be to, Kaune ėjo derybos apie lenkiško miško plykdymą Nemunu. Lenkai iš savo rytinių kraštų mišką plukdys Nemunu iki Klaipėdos, Klaipėdoje miškas bus apdirbamas ir gabenamas toliau į užsienius.

Nemuno upynas turi apie 900 kilometrų ilgio. Nemunas prasideda Sovietų Gudijoje, toliau teka per Vilniją ir Nepriklausomąją Lietuvą. Šioje Europos dalyje Nemunas yra svarbiausias vandens kelias su Baltijos jūra susisiekti. Kol Nemunas buvo lenkams uždarytas, jie mišką iš rytinių savo sričių gabeno aplinkiniu keliu, į Gdynės ir Dancigo uostus. Nors miško pervežimas Vyslos ope buvo trigubai papigintas, bet jis buvo dar apie tris kartus brangesnis, negu gabenimas Nemunu.

Tokiu būdu miško plukdymas Nemunu lenkams yra labai svarbus reikalas. Lietuva, žinoma, už miško gabenimą ims mokesčius, o lietuviai darbininkai prie miško plukdymo ir apdirbimo turės naujų uždarbių. Taigi čia lietuvių ir lenkų interesai gali būti lengvai suderinami. Manoma, kad dar šią vasarą lenkai Nemunu plukdys gana daug miško.

Atidarius vispusišką susisiekimą, bus pradėtos Lietuvos-Lenkijos prekybos derybos. Didelis prekybos numatoma, nes ir Lietuva ir Lenkija parduoda užsieniams daugiausia tos pačios rūšies gaminių.

T.

KLAIPĖDOS UOSTUI LIETUVA JAU ĮDĖJO APIE 25 MILIJONUS

Šių metų valstybės biudžete Klaipėdos uosto pajamų sąmatoje prekių rinkliavos šiemet numatyta gauti 550,000 lt. Praėjusiųjų metų duomenys rodo, kad uosto pajamos nuolat auga, būtent, 1936 m. prekių rinkliavos gauta 405,000 lt., pernai gauta — 607,000 lt.

Per Klaipėdos uostą eina didesnė mūsų eksporto ir importo dalis. Kad atitiktų nuolat augančio trafiko reikalavimus, uosto įrengimai nuolat plečiami ir tobulinami, pats uostas gilinamas, kad būtų prieinamas didesniems laivams. Ką mūsų valstybė davė Klaipėdos uostui matyti iš to, kad ligi šiol valstybės iždas primokėjo uostui tvarkyti, atmetus gautas pajamas, apie 25 mil. lt. Todėl paskutiniais metais galima pastebėti džiugią pažangą ,kuri matyti iš statistinių duomenų arba įplaukiančių į uostą laivų skaičiaus ir prekybinio tonažo augimo. Čia prisimintina ir didelė nauda savojo prekybinio laivyno sukūrimo ,kuris padės rentabilizuoti įdėtąjį į uostą kapitalą.

S. N.

VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IŠ LIETUVOS

Iš prancūzų generolo Niessel'io atsiminimų

Bet iš gen. Niesselio šioje knygoje aprašymų tenka įvertinti tos komisijos atsakingas darbas bei energingi žygiai ir jos geras noras, kad tik atsilikusi Pabaltijo kraštuose vokiečių kariuomenė ko greičiausiai būtų sugrąžinta į Vokietiją ir demobilizuota, o taip pat kad būtų sugrąžinti Pabaltijo kraštų valstybėms nors dalis tų turtų ir medžiagos, kurią buvo suėmusi vokiečių kariuomenė. Kaip matyti iš gen. Niesselio raštų, jo vadovaujama komisija gerai žinojo vokiečių kariuomenės tikslus (kaip galint įsitvirtinti Pabaltijo kraštuose) ir stengėsi nustatyti Lietuvos vyriausybę taip, kad neįsiveltų į perdaug dideles kovas su vokiečiais, kad vokiečiams nesusidarytų progos atgabenti iš Vokietijos daugiau kariuomenės. Dėl to, suprantama dalykas, šios komisijos darbas, o taip pat ir Lietuvos bei kitų Pabaltijo valstybių dar silpnai susiorganizavusių kariuomenių padėtis būtų tuo labiau pablogėjusi.

Kaip matyt iš gen. Niesselio aprašymų, buvo laikotarpių. kad ne tik vokiečių kariuomenės dalys buvo grąžinamos iš Lietuvos Vokietijon, bet buvo net atsiunčiamos naujos. Daiktai, kurie buvo prižadėta atiduoti Lietuvos valdžios įstaigoms, buvo išvežti į Vokietiją, nors vėliau dėl energingo gen. Niesselio komisijos įsikišimo tie daiktai buvo atvežti atgal.

Prancūzų generolo Niesselio knyga "Vokiečių išsikraustymas iš Lietuvos" labai įdomi, svarbi ir naudinga ne tik Nepriklausomybės kovų dalyviui, bet ir kiekvienam lietuviui.

Gen. Niesselis savo parašytoje knygoje, kurios lietuviškąjį vertimą išleido šiais metais Kaune "Sakalo" knygų leidimo bendrovė, plačiai aprašo jo vadovautos komisijos didelį pasiaukojimą tam darbui, vokiečių vyriausybės ir jos kariuomenės Pabaltijo kraštuose tikslus, o taip pat Pabaltijo valstybių kariuomenių kovas bei didelį pasiryžimą būti laisviems bei nepriklausomiems.

Ši knyga lietuvių visuomenei yra labai reikšminga, nes ji padeda nušviesti daug tokių faktų bei aplinkybių,krių tuo metu ne kiekvienas lietuvis galėjo suvokti. Ji žymiai padeda nušviesti kai kuriuos karo istorijos faktus bei papildyti turimą medžiagą. Su ja būtų gera susipažinti ir Amerikos lietuviams. Bet dėl mažo tiražo ši knyga negalės pasiekti plačiųjų Amerikos lietuvių sluoksnių. Tad noriu su šios knygos svarbesnėmis vietomis supažindinti Amerikos lietuvius per VIENYBĖS skiltis.

Iš anksto turiu atkreipti skaitytojčų dėmesį, kad, perskaitę šios knygos išrašus nesusidarytų sau vaizdo, jog susidemoralizavusi vokiečių kariuomenė 1919 m .tebuvo išprašyta iš Lietuvos tik šios prancūzų gen Niesselio vadovaujamos komisijos, kad Lietuvos kariuomenės įsikišimas ir kovo su bermontininkais bei aukos buvo lyg ir nereikalingos. Lietuvos kariuomenės darbas čia buvo pagrindinis, o generolo Niesselio vadovaujamos komisijos darbas buvo tik padedamasis darbas. Aš čia ir atpasakoju gen. Niesselio knygoje paliestas svarbesnes apie Lietuvą ir jos kariuomenę vietas, visai praleisdamas tas vietas, kuriose kalbama apie Latviją, Estiją bei jų kariuomenę.

Generolo Niesselio nuomonės apie Lietuvą ir Latviją

Generolas Niesselis savo knygos įvade sako: "Tas keletas 1919 metų galo savaičių, per kurias aš, būdamas santarvininkių valstybių karinės komisijos priešakyje, vadovavau vokiečių rusų kariuomenės dalių iškraustymui iš Latvijos ir Lietuvos, yra įdomiausias mano karinio gyvenimo laikotarpis. (Bus daugiau)

VIENYBĖ

Volume two — BROOKLYN NEW YORK, MONDAY, MAY 23, 1938. — Number Twenty

TAKE IT OR LEAVE IT

VITALIS BUKSNAITIS

It's all very flattering, but for the life of me I can't understand why so many people consider it a matter of the most vital importance that I should make a statement regarding the recently born magazine, "Voice of Lithuanian Americans." I don't know why it is, but the appearance of a new publication always seems to necessitate an immediate avalanche of opinions, few of which are worth the paper they are written on.

—o—o—o—

There is entirely too much money, hard work and self sacrifice required of any one who attempts to publish a magazine or a journal of any kind to justify this attitude It would appear that a new publication, in all fairness, should be given an opportunity to show its worth for at least two or three issues before any fair, sensible criticism could be honestly written. It was my original intention of following this course.

—o—o—o—

However, through the mails, over the telephone, during casual conversations, people who usually consider me a nincompoop or even a "fascist" insist on asking me "What do you think of the 'Voice?' Pretty good, isn't it? Nothing Communistic about this magazine, is there?" I can't imagine why all these folks can't be satisfied with just their own opinions, but as long as they insist on rushing the delivery of my own, here goes:

—o—o—o—

The first issue of the "Voice of Lithuanian Americans" showed nothing which could be possibly calculated to justify the name of the magazine, although the stories, verse, sports articles and illustrations are far better than any I've ever come across in a Lithuanian American publication. I was particularly pleased by Joseph Prentis' "Poland 'Loves' Lithuania" article and the "Strange Facts of Lithuanian History" drawing of Albert Pross.

—o—o—o—

But these things, at best, are entertainment, designed to make the passage of time more pleasant for the reader. They can by no stretch of the imagination be constructed as the voice of Lithuanian Americans. Maybe I'm expecting too much, but to my way of thinking, the true voice of Lithuanian Americans can only be expressed by the presentation of opinions gathered among Lithuanian Americans of all walks of life, and representing all the many different political and religious factions among them.

—o—o—o—

It is probably true that the publishers tried to get at this cross-section of Lithuanian American thought. But so far the magazine has failed to present this voice. Personally, I think that it is going to require a lot of effort on the part of the publishers to dispel the suspicion that the "Voice of Lithuanian Americans" is really what the name implies, rather than just another bid for the support of non-Communists to a journal which is edited and published by Communist sympathisers.

So there you are. Judged by its first issue, "Voice of Lithuanian Americans" is a nicely set up, interestingly arranged, well illsurtated magazine. But so far, it is no more the collective voice of Lithuanian Americans than this column is.

BROOKLYN RADIO HOUR STAGES SIXTH LITHUANIAN DAY SUNDAY

Thousands of New York and New Jersey enthusiasts expected; elaborate program planned for record crowd at Klashus' Park

BROOKLYN, N. Y.—Advance indications point to another record-breaking attendance at Klashus Clinton Park in Maspeth on Sunday, May 29th, when the Lithuanian Radio Hour will celebrate its sixth anniversary with a field day and amateur contest for children, a picnic studded with many novel surprises, an orchestrated concert featured the thirteen year old golden voiced Ruth Simas and the dulcet crooning of Victor Becker, and continuous dancing to the music of one of the finest Lithuanian American dance orchestras in the east—the inimitable Adam Jezavitas and his Lithuanian Radio Hour Orchestra. Children will be admitted free and the admission for adults will be only fifty cents.

BUSES EXPECTED

During the six years of its existance, the Lithuanian Radio Hour has presented almost twenty five hundred radio programs over the bounding air waves, has maintained a free school for Lithuanian American children and has engaged in many charitable activities. Since these activities are supported largely by the proceeds of presentations such as the one scheduled for Sunday at Klashus Clinton Park, it is no wonder that Lithuanian American colonies in Cliffside, Elizabeth, Newark, Great Neck and other cities and towns are chartering buses for the big day, while thousands of others are planning to use all the many other means of transportation which they used in order to smash all existing attendance figures during the last five years. Many local Lithuanian Americans will be at Klashus Park Sunday in order to see again many of their friends and relatives from out of town.

PHONE IF WEATHER THREATENS

Director William Matusevičius and Associate Director Vitalis Bukšnaitis announce that everything has been prepared wth the utmost care and that even the possibility of inclement weather Sunday has been taken into consideration. Poor weather Sunday will result in a postponement of the proceedings until the next day, Monday, May 30th, Decoration Day. If weather threatens on Sunday, May 29th, a special staff of telephone operators will be on duty at the general offices of the Lithuanian Radio Hour until two o'clock Sunday afternoon to answer your calls for information as to whether the postponement has taken place. The telephone number is EVergreen 7-3787.

NEW HIGH FOR TRAVEL AHEAD

That the President of the United States recognizes the importance of the tourist industry to the United States, evidenced by his letter to the American Automobile Association which convened in New York City the middle of November, 1937, is good news to the hotels and resorts of the country, and it is to be hoped that this recognition will assure the passage of legislation for the further development of travel, not only from foreign countries to the United States, but as well within the confines of our land. At the convention of the American Hotel Association in Pittsburgh early in November of 1937 Glenwood J. Sherrard, chairman of the travel committee of the national body, pointed out that:

"While the Federal Government has not as yet made any financial appropriation for the development of travel, they have recognized the importance of travel as a source of national income, and only recently the Secretary of the Interior enlisted the aid of the Honorable James W. Gerard in an effort to arouse interest in the possibility of increased foreign travel to the United States. It is common knowledge that America hasn't been getting its share of the world's tourist dollar although as everyone knows, America spends more money in travel abroad than any other nation. Frankly, we who have pestered the Government for the last three years can not help but feel that we have finally made an impression on the powers that be, and just as frankly I state we have not been able, as yet, to get the Government to contribute any money directly towards this program. In other words, we and the Government are in the same boat—trying to do a big job without spending any money."

However, it was shown that more money is being spent in the promotion of travel than ever before, and that 28 of our state hotel and tourist associations have been successful in securing an appropriation for the development of travel to their particular states. This is a great step forward, the twenty-eight states now have appropriations ranging from $7,500 to $500,000 a year. Michigan's appropriation is $150,000.

All statistics go to show that the people of our country are increasing on the move. With this desire to travel fostered by the efforts of more than half the states of the country, and many private agencies, and with the two great expositions—one in San Francisco and one in New York City—as twin magnets, 1939 should set a travel record far ahead of anything heretofore established, at the same time adding to the millions of "habitual travelers" in this country other millions who will continue the practice throughout the succeeding years, to the advantage of those hotels and resorts which are in a position to care for the business. So far as the hotel, resort and tourist business is concerned, this is one of the most hopeful auguries for the future.

J. J. Bachunas

FULFILLING WISHES OF DARIUS AND GIRĖNAS

POVILAS ŠALTENIS at Controls of Lithua nian America's Gift to Lithuania

"To you, young Lithuania, we dedicate our flight," wrote the two Lithuanian immortals, Darius and Girėnas, before starting their ill-fated trans-Atlantic flight almost five years ago. In order to commemorate the fifth anniversary of this historic event, the Darius-Girėnas Aero Club has been seeking donations for a monument, not of stone or wood, but such a one of which the two heroes in their deserved Valhalla can be justly proud—a modern plane similar to the one pictured above.

Pilot Pov. Šaltenis will take the plane to Lithuania, participate in the air manouvres in the Lithuanian Olympiad, and will then present the plane as a gift from Lithuanian America to the Šauliu Sajunga (Sharpshooters Association). Donations for the purchase of this plane should be sent to the Darius-Girėnas Aero Club president Valentinas Kaminskas, 223 Bay 31st St., Brooklyn, N. Y.

REVIEW OF LITHUANIAN SPORTS

BY JOSEPH KUSA
("Lietuvos Aidas" Sports Editor)

—I I—

WHAT HAS BEEN ACHIEVED

Viewing the victories gained in various branches of sport more closely, it would be well to consider firstly that branch which actually gave rise to sport life in Lithuania, namely, soccer. In the first place, however, we can and should be proud of her achievements as regards basketball and shooting. A few years ago little attention was paid to either of these, but in 1937 they made the name of Lithuania known throughout the world, thus compelling other countries to inquire where and what is this Lithuania who could raise such stalwart sons.

BASKETBALL

In 1937 Lithuania won the basketball championship of Europe. Lithuanians can always be proud of this fact. This is all the more surprising viewed from the fact that the basketball game was taken up seriously in 1934. As a matter of fact efforts were made to popularize this splendid American game in Lithuana in 1921. It was then introduced by the late transatlantic flier Stephen Darius. Due to unfavorable conditions, however, interest in basketball declined (in 1927); it was revived in 1934 when the Physical Culture building was erected having a spacious hall—an indispensable necessity especially in winter.

It is doubtful whether basketball would have developed so quickly in Lithuania had it not been for a fortunate circumstance: the help and support of our brother Lithuanians of America. In 1935 a congress of Lithuanians from all over the world was held at Kaunas, and it was attended by a group of Lithuanian athletes from the United States of America. Among them was a basketball team whose playing was amazing to the Lithuanians. The local basketball managers were struck with an idea: here is the opportunity to learn! This marked the turning point in the history of Lithuanian basketball.

The American Lithuanians readily agreed to lend assistance to our young athletes. Dr. Savickas remained an entire year, and then the late Knašas, Žukas. Their influence was clearly evidenced. In 1936 Frank Lubin, having played on the United States basketball team in Berlin, paid a visit to Lithuania. Lubin contributed even more to basketball here.

Moreover two good basketball players came to the European tournament, from America. They were Felix Kriaučiunas and Frank Talzunas who coached our players and themselves helped to win the championship.

The European basketball tournament was in Riga in 1937 from May 2nd to May 7th. The tournament was made up of:

Lithuania, Latvia, Estonia, Italy, France, Czechoslovakia, Egypt, and Poland. Lithuania didn't lose a single game. Her scores were as follows: Lithuania vs. Italy 22-20, Lithuania vs. Estonia 20-15, Lithuania vs Egypt 21-7.

In the semi-final Lithuania defeated Poland 32-25 and in the final they defeated Italy the second time 24-23. The team was made up of: Kriaučiunas, Žukas, Baltrunas, Šačkus (all members of C JSO), Talzunas, Puzinauskas (both members of Grandis), Andriulis, Kepalas (both members of LFLS); and Mažeika (Tauras).

After this triumphal victory basketball became extremely popular in Lithuania. The game is played everywhere and particularly in high schools.

WHO ARE THE LITHUANIANS?

The racial lineage of the Lithuanians has for long years been a question of dispute among the Savants of Europe. One thing is certain, the Lithuanians antedate the advent of any of the Slavic or Germanic races. Moreover, the dissimilarity of language between thte Lithuanians and Russians, and the Lithuanians and Germans was so great that neither of the two peoples accepted, adapted or used any words of Lithuanian origin until very much later, when some of them were conquered by the Lithuanians. There is no point of contact between the Lithuanian language and any of the Teuton dialects and still less so with the Slavic.

The old Lithuanian resembled Sanskrit in sound and the Latin and the Greek in form. The customs which are, after all, living monuments of the ancient civilization of a people, are easily traced to India, as are the names of the rivers and mountains of Lithuania. Agriculture and stock raising was brought to Europe by the Lithuanians. The Slavs and Teutons acquired it from them as is evidenced by the names of a number of tools in the Slavic and Germanic countries. These names are entirely out of keeping with the rest of the two respective languages, but are very much alike to the Lithuanian and Sanskrit names of the same tools or closely resembling them.

(Continued)

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

Weekly English Section
Edited By
Vitalis Buksnaitis

Lithuanians active in District of Columbia

WASHINGTON, D. C. — The Lithuanian program, which was held at the Catholic University on March 27 last, attracted more than usual interest and has been highly commended for its Lithuanian appeal.

Number of requests have been extended to Mr. L. J. Esunas, who was responsible in arranging the Lithuanian program at the Catholic University, to have all or portion of the program presented at different other local functions.

It was surprising to get an invitation from the Slavic-American Society of Music and Fine Arts to present a Lithuanian program at a Russian Orthodox Easter party; but since the Society was composed of White Russians, Ukrainians, Czechs and others, Mr. Esunas willingly obliged Miss Elena de Sayn, its president, by having Dr. Ellis Haworth give a talk on Lithuania and on Lithuanian stamps. Dr. Haworth is the past president of the Washington Philetalic Society of Wash., D. C. and now its secretary and possesses one of the finest collections of Lithuanian stamps. In this way Lithuanian color was added to the affair.

During the National Folk Festival held this year in the nation's capital on May 6th, 7th and 8th, Mr. Esunas also did his share in publicizing the talented Lithuanian group from Chicago led by Mr. Vytautas Beliajus and acted as a host to them. Besides taking part at the National Folk Festival, the Chicago performers also gave a program at the annual banquet and dance of the Washington International Club on Saturday, May 7th at the Willard Hotel. Then on Sunday, May 8th, this same group was honored at an informal dinner given jointly by the members of the Washington International Club and The Baltic American Society of Washington, D. C. at which there were sixty persons in attendance.

At an election of the Young Democrats Club of Washington, D. C. on May 4th last, Mr. Esunas was made an officer of the club where he was one of the leading dissenters and liberals on various issues; and at a recent popular referendum held in Washington, D. C. to obtain the sentiment of the Washington people in regards to the local and national suffrage, Mr. Esunas was one of the precinct chairman and also a tally clerk in the counting of the ballots.

The referendum was held under the auspices of various civic organizations in the nation's capital and was also aided by the local press especially the Washington Herald and the Washington Times. There was a large turn out for an abstract issue which was not connected with any politics. There were 95,017 votes cast of which 804 were invalidated. There were 82, 977 ballots for local suffrage and 10,937 against. The ratio in this regard was 7 to 1. There were 87,092 ballots cast for national suffrage and 6,832 against. National suffrage won by a ratio of 13 to 1. Since there was such an overwhelming preponderence in the votes cast for local and national suffrage, it is hoped that the citizenry of other states will aid the disfranchised Washingtonians in getting their constitutional right of suffrage.

Helen Sinclair
(Staff Correspondent)

VIENYBĖ

MAŽA KOLONIJA TIKISI SURINKTI $300 ŠAULIŲ LĖKTUVUI

GREAT NECK, L. I. — Parengimas lėktuvo naudai gerai pavyko.

Vietos komunistai, P. Biecio vadovaujami, varė agitaciją, kad niekas neitų į tą parengimą, "nes ten nieko nebus." Jis sakė, "kas ten bus? kas ten eis? ten nieko nebus." Tai matote, kokie tie lietuviški komunistai yra niekšai. Jiems pavyko mažą dalelę pilkos minios, komunistinės dogmos vergus suklaidinti. Jie taip pat atkalbino kelis jaunuolius nuo dalyvavimo programoj. Tiesa, pora komunistų buvo atėję, bet jie atėjo tik savo biznio garsinti ir tikietus pardavinėti.

Nors oras buvo nepakenčiamas, bet vistiek gana daug žmonių atsilankė. Programa buvo trumpa. Jauna mergaitė B. Kehl pašoko ir M. Digriūtė pagriežė smuiku. Kiti pasižadėjusieji programoj dalyvauti nepasirodė. Trumpą, bet reikšmingą kalbą pasakė Darius-Girėno Aeroklubo sekretorius A. Alekna. Paskiaus tarė žodį vakaro garbės svečias lakūnas P. Šaltenis. Jis paaiškino aviacijos svarbą ir lietuvių rolę toj srityj.

Vakaro vedėjas Vilkas trumpai paaiškino apie garbės rėmėjų knygą ir tuojau atsirado rėmėjų: J. ir A. Kasmočiai $10, (Kasmočiai salę parengimui davė dykai), William Wolf—Vilkas $10, U. Pundziavičienė, Elžbieta Galavičiūtė, K. Gutauskas, Julija Titenis, C. V. L. (Linden, N. J.) po $1, John Petrauskas, Jr. 50c, Mot. Pikiunas 25c. Iš viso $25.75. Parengimas davė pelno $31.50, tad pasidaro $57.25 iš vieno parengimo.

Pirma įteikta K. Dadzevičiaus ir Sofijos Rdazevičienės auka $10, pridėjus išeina, kad maža lietuvių kolonija jau sukėlė $67.25 lėktuvo naudai.

Daug yra pasižadėjusių po $10, po $5 ir po mažiau. Vienas asmuo pažadėjo net $25. Aš manau, kad iki liepos 1 d. Great Neck'o lietuviai sukels iki $300.

Daugiausia pasidarbavo šiame parengime Mergaičių Klubas (Girls Club). Jos pardavė 11 tikietų iš kalno. Dirbo prie tikietų A. Stadulytė, B. Stadulytė, F. Stadulytė ir A. Sauserytė. Joms padėjo S. Lindaitė ir A. Lindaitė. Darbavosi ir kitos mergaitės, tik jų pavardžių nepavyko sužinoti. Komisija taria širdingą ačiu Merginų Klubui.

Kiti pasidarbavo: K. Gutauskas pardavė 8 tikietus, A. Kasmočius 6, M. Bukautienė 5, Juozas Karbauskas 5, Jos. Wanagas 4, H. Madalige 4, A. Šeškas 4, (užsimokėjo įžangą ir dirbo prie drabužių), V. Zarevičia 4, P. Šaltenis 3, P. Rusas 3, Alex Vasiliauskas 3, Wm. Wolf 3, K. Radziavičia 2 ir J. Baranauskas

Komisija taria ačiu visiems dirbusiems šiam parengimui visiems radijo vedėjams už skelbimą, laikraščiams VIENYBEI ir kt. už talką Kun. Lekešiui už pranešimą ir visiems atsilankiusiems. Ačiu S. Radziavičienei už dovanotą pagalvėlę, tik gaila, kad komisija negalėjo jos išleisti laimėjimui.

Taip pat ačiu šio parengimo priešams, nes jie tuo būdu vistiek jį "garsino."

Rengėjų komisijos pirm.
Wm. Wolf
Sekretorius
Alex Vasiliasukas

Kovotojas ves propagandą. — Kelis kartus sužeistas ispanų vyriausybininkų generolas S. J. Philemore atvyko į New Yorką. Jis atvyko į Ameriką propagandos tikslu.

GARBINGA AUKA IR ŽODIS

Balandžio 26 d. Darius-Girėno Aeroklubo iždininkas Juozas Ambraziejus gavo laišką ir auką $5 Lietuvos Šaulio sparnams. Šį laišką ir auką atsiuntė Klementas Čirbulėnas iš Brockton, Mass., kuris rašo:

"Turiu už garbę jums pranešti, kas link jūsų pradėto darbo, kurį jūs dirbat lietuvių ir lietuvių tautos labui. Aš jau geras laikas, kaip seku spaudoj apie tą darbą. Visuomet plačiai aprašo dienraštis VIENYBĖ.

Negalėdamas su jumis sykiu dalyvauti, vistiek džiaugiuos, kad mūsų tarpe atsiranda darbuotojų, kurie be jokio atlyginimo dirba lietuvybei. Tad aš nuo saves linkiu komitetui ir lak. P. Šalteniui viso gero jūsų darbe, kad jūs sėkmingai prieitumėt prie savo tikslo. Ir aš pagal savo išgalę ir pagal šiuos sunkius laikus, siunčiu nors mažą auką, penkis dolerius.

Jei mes visi nors po mažai prisidėtumėm, tai ir darbas eitų ko puikiausiai ir mes gražiai pasirodytume savo Tėvynei.

Jūsų geras sumanymas. Geriausia dovana Lietuvos 20 metų sukaktuvėms. Ir šiame kritiškame Europos padėjime ateis valanda, kad ta dovana teks panaudoti Tėvynės gynimui nuo priešų. Aš manau, kad mes visi jaučiame, nuo ko priklausys mūsų Tėvynės likimas. Jeigu mes visi būsime vieningi ir gerai ginkluoti, tai ir toji polska kura nedrįs mūsų Tėvynėn snapo kišti.

Klemensas Čirbulėnas"

Darius - Girėno Aeroklubas yra labai dėkingas už gražią auką lėktuvo fondui. Ne tik svarbi auka, bet svarbu yra ir noras, kuriuo ta auka duodama. Iš mažų aukų sudaroma suma, kuri labai vertinga. Klubas tikisi, kad daug atsiras panašių K. Čirbulėnui. Sekdami jo pavyzdžiu ir savo skiriamas aukas siųskite D.-G. Aeroklubo iždininkui: Mr. Joseph Ambraziejus, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Jūsų aukų laukiame.

A. Alekna

PADĖKA

Velionies Adolfo Budraičio žmona Ona su šeima reiškia nuoširdžią padėką suteikus užuojautos ir paramos liūdėsio valandoje mirus jos vyrui gegužės mėn. 10 d.:

Sesutei ir švogeriui Bugailiškiams, A. Povilanskui, F. Domkui, P. Pusnik, C. Pusnik šeimai, M. Alcott, J. Brunzai, dirbtuvės darbininkams, Contractors Association, V. Balinskams, Brownstein iš Union, O. Mullers, Stern šeimai, kun. Pelkauskui už gedulingas mišias, Masiuliui, Raskauskui, Kulpanui, O. Neils, Žukauskaitei ir draugėms, Pelkauskų ir Bugailiškių šeimoms už suteikimą pagalbos ir visiems atsiuntusiems gėles ir vainikus.

PARSIVEŽĖ "DROBĖS" MEDŽIAGOS

Grįžęs iš Lietuvos Trečiokas parsivežė sau ir kai kuriems savo draugams, tarp kitko, ir medžiagos kostiumams pasisiūdinti, gamintos Šančių Drobėj, kurios akcininkų Brooklyne yra nemažai. Medžiaga daug geresnė, negu čia. Pati geriausia kostiumui kaštuoja tik $15.

ATVYKO SANDAROS REDAKTORIUS M. VAIDYLA

Šiomis dienomis atvyko į New Yorką Sandaros redaktorius p. M. Vaidyla, kuriam yra parengtas kalbų maršrutas kai kuriose Connecticut valstybės lietuvių kolonijose. Svečias aplankė lietuvių įstaigas New Yorke ir Brooklyne, taip pat visą eilę veikėjų. Sandaros redaktorius atvyko į rytus maždaug dviem savaitėm. Jis žada aplankyti visas žymesnes Naujosios Anglijos lietuvių kolonijas.

Drauge su Sandaros redaktorium p. Vaidyla grįžo ir Vienybės vyr. redaktorius Juozas Tysliava.

THE RITZ BROS
in "KETUCKY MOONSHINE"
Gala Revue on the Stage
Any Day to 1 P. M. Any Seat 25c
ROXY 7th Avenue & 50th Street

Pasirendavoja

IŠNUOMUOJAMAS kambarys su baldais inteligentiškai šeimai be vaikų. Kreipkitės pas:
MRS. BUDRAIDIS,
85-52 102nd St., Richmond Hill, N.Y.
(118-20-23)

IMPORTUOTOS IŠ LIETUVOS
TREJOS DEVYNERIOS "GERMAPO"
VAISTAS VIDURIAMS SUSTIPRINTI IR APETITUI PADIDINTI
Pakelio kaina 40 centų. Reikalaukite šiuo adresu:
VIENLIET, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

NAUJOS LIETUVOJE IŠLEISTOS KNYGOS

- VIENYBĖS KNYGYNE galima gauti visos Lietuvoje išleistos ir naujų rašytojų parašytos bei į lietuvių kalbą išverstos KNYGOS.
- VIENYBĖS KNYGYNAS tarpininkauja norintiems prenumeruoti Lietuvoje leidžiamus laikraščius ir žurnalus.
- VIENYBĖS KNYGYNE yra daug įvairaus turinio pirmiau spausdintų Amerikoje ir Lietuvoje knygų, kurios parduodamos pusiau nupigi nta kaina.
- Knygų katalogai ir kitos informacijos siunčiama pareikalavusiems. Adresuokite:

LITHUANIAN PRESS CORPORATION
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-9108

T. Kulber
Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUČUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvė
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUmberland 6-8629

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAin 4-8746

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
FOR Almost Immediate Relief of COLDS, HEADACHES, NEURALGIA AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027
GARSAS BREAD BROOKLYN, N.Y.
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4489

A. VALANTIEJUS
54-41–72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 — *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĘ

TARZANAS GALINGASIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

72. Tarzanas tik nusišypsojo. Jo pasiryžimas eiti pas Mafką nustebino visus. Bet Tarzanas nieko jiems neaiškino, tik laukė, kol atėjo vidurnaktis. Paliepęs visiems sávo draugams laikytis ramiai, Tarzanas įlindo į židinį ir išlipo į aukštą. Likusieji pašnabždomis kalbėjosi, kas bus.

Tarzanas buvo tikras, kad šių senoviškų rūmų gyventojai nieko nežinojo apie tuos slaptus koridorius, kuriais dabar jis ėjo. Mintyje jis laikė tikrą planą, kuriame rūmų dalyje yra Mafkos kambarys, kuriame jis neseniai buvo. Dėl to Tarzanas nesitikėjo paklysti šiose pastogėse.

Apičiupoms surasdamas kelią, Tarzanas pagaliau priėjo prie skylės, kuri turėjo būti ties Mafkos kambariais. Jo spėliojimą patikrino matoma pro skylę žalsva šviesa. Tai buvo didžiojo zulių emeraldo blizgėjimas. Aišku, čia buvo Mafkos kambariai ir čia buvo laikomi brangieji akmenys.

Tarzanas ilgai klausėsi. Buvo girdėt tik sunkiai miegančio žmogaus knarkimas. Ar tas žmogus miegojo vienas, ar su juo buvo koki sargai, pasirengę nužudyti kiekvieną įsibriovėlį — Tarzanas nežinojo. Bet jis pasiryžo pabandyti laimės. Patyloms jis nusileido pro skylę į kambarį.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje